

Základní škola Včelákov

**Školní vzdělávací program
TVOŘIVÁ ŠKOLA**

Platný od 1. 9. 2016

Číslo jednací: ZŠ Vč 93/2016

Obsah

1. Základní údaje	4
Údaje o škole	4
Zřizovatel školy	4
2. Charakteristika školy	5
Úplnost a velikost školy, vybavení školy	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Skladba žáků	5
Dlouhodobé projekty	6
Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi	12
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
Zaměření školy	13
Výchovné a vzdělávací strategie	13
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	15
4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán	17
5. Začlenění průřezových témat do výuky	19
Osobnostní a sociální výchova	19
Výchova demokratického občana	23
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	25
Multikulturní výchova	26
Enviromentální výchova	28
Mediální výchova	33
6. Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV	35
Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů	35
Hlavní cíle 1. a 2. období	35
Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání	36
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	39
6.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK	39
6.4.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK (Úprava – přepracováno)	61
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	69
6.1.2. Předmět: MATEMATIKA	69
Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	78
6.1.3. Předmět: INFORMATIKA	78
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	80
6.1.4. Předmět: PRVOUKA	80
6.1.5. Předmět: VLASTIVĚDA	93
6.1.6. Předmět: PŘÍRODOVĚDA	97
Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	104
6.1.7. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	104
6.1.8. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	112
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	121
6.1.9. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	121
Plavecký výcvik je organizován pro všechny žáky 1. stupně společně tak, aby každý žák měl možnost během docházky na 1. stupeň absolvovat alespoň 2 kurzy v rozsahu po 20 vyučovacích hodinách	127
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	128
6.1.10. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI	128
ŠKOLNÍ DRUŽINA	137
7. Učební osnovy pro 6. – 9. ročník ZV	142

Úvod.....	142
Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	144
7.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK.....	144
7.2.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK (Upraveno).....	171
7.1.3. Předmět: NĚMECKÝ JAZYK (Upraveno).....	179
Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	190
7.1.4. Předmět: MATEMATIKA	190
Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	206
7.1.5. Předmět: INFORMATIKA.....	206
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	212
7.1.6. Předmět: DĚJEPIS	212
7.1.7. Předmět : VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	224
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	245
7.1.8. Předmět: ZEMĚPIS	245
7.1.9. Předmět: FYZIKA	263
7.1.10. Předmět: CHEMIE.....	277
7.1.11. Předmět: PŘÍRODOPIS.....	289
Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	300
7.1.12. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	300
7.1.13. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	310
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	316
7.1.14. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	316
7.1.15. Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	330
Vzdělávací oblast - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	344
7.1.16. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI.....	344
Volitelné předměty	354
7.10.1. Předmět: Seminář z českého jazyka	354
7.10.2. Předmět: Seminář z matematiky	357
7.10.3. Předmět: Přírodovědný seminář	360
7.10.4. Předmět: Společensko vědní seminář	363
8. Hodnocení žáků.....	367
Hodnocení žáků.....	367

1. Základní údaje

1. Základní údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - TVOŘIVÁ ŠKOLA

Údaje o škole

Základní škola Včelákov, okres Chrudim

Adresa: Škroupovo náměstí 55, 539 57 Včelákov

IZO: 102 142 211

IČO: 75 017 199

Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Prodělal

Telefon: 469 344 108

E-mail: zsvcelakov@seznam.cz

Zřizovatel školy:

Název: Městys Včelákov

Adresa: Včelákov 81, 539 57 Včelákov

Telefon: 469 344 122

E-mail: starosta@vcelakov.cz

Školskou radou projednán dne: 11. 12. 2013

2. Charakteristika školy

Základní škola Včelákov je školou s velmi dlouhou tradicí. Byla založena již roku 1734.

Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Zajišťuje výuku dětí od prvního po devátý ročník. Ročníky prvního stupně jsou spojovány podle aktuálního počtu žáků. Na druhém stupni je otevřeno po jedné třídě v každém ročníku. Kapacita školy je 175 žáků. Skutečný počet žáků se v posledních letech pohybuje v rozmezí 90 až 105 žáků. Škola zajišťuje výuku velké většiny dětí ze širokého okolí, převážně z obcí Včelákov a Měřetice, částečně také z obcí Holetín, Tisovec, Smrček.

Zaměřuje se proto na všeobecné vzdělání, které poskytne žákům potřebné znalosti a dovednosti ve všech vzdělávacích oblastech a umožní jim úspěšně pokračovat ve vzdělávání na středních školách a učilištích. Škola připravuje žáky i v oblasti využívání moderních informačních a komunikačních technologií. Všichni žáci absolvují výuku informatiky zaměřené na základní možnosti využití výpočetní techniky.

Pozornost je věnována i vytváření vztahu k životnímu prostředí.

Jako hlavní cizí jazyk je vyučována angličtina v rozsahu daném vzdělávacím programem.

Výuka je doplňována mimoškolními akcemi jako jsou exkurze, návštěvy vzdělávacích programů, kulturních představení a podobně. Pro žáky prvního stupně je jedenkrát za dva roky organizována výuka plavání.

Škola nabízí žákům i různé možnosti využití volného času – kroužky, možnost zapůjčení knih ve školní knihovně, zájezdy na kulturní akce a podobně..

Škola je financována ze státního rozpočtu prostřednictvím krajského úřadu a z rozpočtu zřizovatele – městyse Včelákov.

Vybavení školy

Škola je umístěna v budově která byla postupně přizpůsobována a rozšiřována pro potřeby výuky. V budově je celkem 9 kmenových tříd, učebna chemie a fyziky, učebna výpočetní techniky, tělocvična, školní dílna, žákovská kuchyňka, školní družina a školní knihovna. Přímo v budově je umístěna i jídelna s vlastní kuchyní. Pro výuku tělesné výchovy je využívána i školní zahrada a sportovní areál Sušidla patřící místní tělovýchovné jednotě.

Učebna ICT je vybavena 10 počítači připojenými k internetu. Do počítačové sítě je dále zapojen počítač ve sborovně sloužící potřebám učitelů. Čtyři učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Tyto učebny jsou využívány střídavě pro všechny třídy.

Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor ZŠ Včelákov je vedle učitelů tvořen jednou vychovatelkou školní družiny, která má i částečný úvazek jako učitelka, případně asistentkami pedagoga, které pracují s integrovanými žáky. Vzhledem k velikosti školy není možné zajistit aprobované učitele pro všechny předměty, ale velká většina pedagogů je kvalifikovaná. V učitelském sboru jsou zastoupeni jak zkušení, tak začínající pedagogové. Pozornost věnujeme dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků – možnosti v této oblasti jsou omezeny nabídkou vzdělávacích akcí a zejména finančními možnostmi školy.

Skladba žáků

Základní školu Včelákov navštěvují děti ze Včelákova, Měřetic, Žumberka, Tisovce a Holetína. Většinu žáků dojíždí. Této skutečnosti musí být přizpůsoben provoz školy a rozvrh hodin.

Dlouhodobé projekty

I. stupeň

Projekt č. 1

Název projektu:

VÝZNAMNÉ DNY

Ročník, ve kterém se realizuje:

1. – 5. ročník (dlouhodobý)

Mezipředmětové vztahy:

ČJ, M, Vv, Pč, Hv, Přv, Prv, Vt

Průřezová témata:

OSV - kreativita

- kooperace

- pružnost nápadů, tvořivost

- rozvoj schopností poznávání a učení

- cvičení smyslového vnímání

- zásady zdravého způsobu života

- chování podporující dobré vztahy

- dovednost soustředění a zapamatování

- rozvoj sociálních dovedností

EV - ochrana přírody, změny v krajině

- základní podmínky života

- lidské sídlo, kulturní krajina

- naše obec, příroda a kultura obce

- odpady a hospodaření s odpady

- náš životní styl, třídění a využití odpadů,

MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků

- vyhledávání informací

MKV - tolerance, empatie, umění vžít se do role druhých

VDO - obec jako základní jednotka samosprávy státu

Seznam významných dnů:

- 21. 2. - Mezinárodní den mateřského jazyka
- 8. 3. - Mezinárodní den žen
- 7. 4. - Světový den zdraví
- 22. 4. - Den Země
- 2. neděle v květnu - Den matek
- 15. 5. - Mezinárodní den rodiny
- 31. 5. - Světový den bez tabáku
- 1. 6. - Mezinárodní den dětí
- 5. 6. - Světový den životního prostředí
- 1. 9. - Světový den míru
- 21. 9. - Uklidme svět
- 22. 9. - Evropský den bez aut
- 4. 10. - Světový den zvířat
- 16. 10. - Světový den výživy

V jednotlivých ročnících budou realizována vybraná témata z dané nabídky.

Vzdělávací a výchovné cíle:

- schopnost spolupracovat ve skupině (týmu)
- rozvoj komunikačních dovedností, kooperace a iniciativy
- aktivita, zodpovědný a tvořivý přístup k práci
- pružnost nápadů a originalita
- ocenění práce a úspěchů jiných skupin
- prezentace získaných vědomostí a vytvořeného projektu, kultivované vystupování
- využití literatury a počítače
- rozvoj organizačních schopností
- samostatnost při řešení problémů
- řešení zadaných úloh a problémů vycházejících z reálných situací
- rozvoj fantazie a tvořivosti s využitím dostupných materiálů
- formování pozitivního vztahu k prostředí a ostatním lidem
- uvědomění si svých předností a nedostatků, rozvoj zdravého sebevědomí
- třídění odpadů a jejich následné využití
- uvědomění si širšího pojetí domova
- nahlédnutí do historie porovnání se současností
- hledání svého místa ve společnosti

Návrh činností:

- čtení různých textů (pohádky, povídky, básně,.....)
- tvořivá práce s literárním textem
- dramatizace pohádek nebo povídek (výroba loutek, kulis, kostýmů,.....)
- rozvoj vnímání různých druhů textů (proza, poezie, časopisy, novinové články, reklamní letáky, zprávy,....)
- tvorby textu na zadané téma nebo žánr (samostatná nebo skupinová)
- prezentace vlastní literární práce
- referáty o přečtených knihách
- doplnění textu vlastní ilustrací
- práce s encyklopediemi – vyhledávání informací
- práce s internetem – vyhledávání informací
- příprava přáníček (MDŽ, Den matek)
- výroba dárků
- pokusy se základními podmínkami života
- sepsání rodokmenu rodiny
- uvědomění si sama sebe a druhých členů rodiny
- význam rodiny jako základní jednotky státu
- vytváření pravidel zdravého způsobu života
- zamyšlení se na podstatou lidského života
- zapamatování si důležitých telefonních čísel (150, 155, 158, 112)
- ochrana lidského zdraví
- tvorba jídelníčku
- příprava jednoduchých pokrmů
- význam zdravé výživy pro zdravý vývoj člověka
- historie a postavení Země ve vesmíru
- ochrana životního prostředí a význam čistoty životního prostředí
- návštěva sběrného dvora
- vycházka do přírody a sledování pohozených odpadů nezodpovědných lidí
- beseda o významu třídění odpadů

- třídění odpadu ve škole
- využívání plastů při Pč a Vv
- využití plastových víček při procvičování matematických operací
- historie a současnost dopravy
- tvorby dopravního prostředku budoucnosti (rozvoj fantazie)
- ekonomika dopravy – slovní úlohy
- pozorování domácích i volně žijících zvířat
- péče o volně žijící zvířata v zimě (vycházka ke krmelci, krmítka pro ptáky)
- návštěva záchranné stanice
- beseda s ochránci přírody nebo pracovníky záchranné stanice
- péče o domácí zvířata
- kresba, malba nebo modelování různých zvířat
- řešení slovních úloh, křížovek, různých tajenek a rébusů na daná témata
- prezentace vytvořených projektů a dalších prací

Projekt č. 2

Název projektu:

ČESKÉ TRADICE

Ročník, ve kterém se realizuje:

1.-5., ŠD (dlouhodobý)

Mezipředmětové vztahy:

ČJ, VV, PČ, HV, TV

Průřezová témata:

OSV - kreativita

- kooperace

- pružnost nápadů, tvořivost

- cvičení smyslového vnímání

- chování podporující dobré vztahy

- rozvoj sociálních dovedností

EGS - vyhledávání informací

EV - naše obec, příroda a kultura obce

MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků

VDO - obec jako základní jednotka samosprávy státu

Seznam připomínaných českých tradic:

- NA TŘI KRÁLE
- MASOPUST
- VELIKONOCE
- PÁLENÍ ČARODĚJNIC
- POUŤ, HODY, POSVÍCENÍ
- SVATÝ MIKULÁŠ
- VÁNOCE

Vzdělávací a výchovné cíle:

- vzbudit zájem dětí o lidové tradice a zvyky
- vedení žáků k aktivitě a tvořivému přístupu k práci, rozvíjet estetické cítění, představivost, fantazii
- výchova ke kolektivní práci, snaha udělat druhým radost
- výchova k samostatnému, kultivovanému vystupování na veřejnosti

- záměrem je podporovat duševní pohodu, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, sebevyjádření, zbavovat žáky ostychu, strachu vystupovat na veřejnosti a dávat prostor pro pocity radosti z úspěšného zakončení činnosti

Návrh činností u jednotlivých tradic:

A. NA TŘI KRÁLE

- koledy, říkačky ,hádky, pranostiky
- chystání kostýmů pro TŘI KRÁLE
- vytvoření novoročenky
- vyvrcholením akce je obchůzka Tří králů

B. MASOPUST

- říkačky, rčení, pranostiky, tanec
- výroba masky – kostýmu
- vyvrcholením akce je masopustní průvod

C. VELIKONOCE

- říkačky, pranostiky, koledy
- výroba bohyně Moreny
- zdobení velikonočních kraslic
- pečení jidášů
- velikonoční přáníčka
- vyvrcholením akce je vynášení Moreny a roznášení velikonočních přání

D. PÁLENÍ ČARODĚJNIC

- říkačky, hádky, pranostiky
- výroba velké čarodějnice
- vyvrcholením akce je čarodějnický rej spojený s vynesemím čarodějnice na místní hranici

E. POUŤ, HODY, POSVÍCENÍ

- říkačky, písně, pranostiky
- výroba a zdobení perníčků
- vyvrcholením akce je školní pout'ová slavnost

F. SVATÝ MIKULÁŠ

- říkačky, hádky, pranostiky, pohádky

- výroba čertovské masky
- vyvrcholením akce je příchod Mikuláše a pekelníků

G. VÁNOCE

- říkačky, pranostiky, koledy, pohádky
- výroba vánočních ozdob
- výroba vánočních přáníček a dárečků pro blízké
- zdobení vánočního stromčku
- vyvrcholením akce je posezení u vánočního stromčku a vánoční nadílka

II. stupeň

Projekt č. 3

<u>Název projektu:</u>	NAŠE STÁTNÍ SVÁTKY
<u>Ročník, ve kterém se realizuje:</u>	7.-9. r. (celoroční projekt)
<u>Mezipředmětové vztahy:</u>	D, SSP, OV, INF
<u>Průřezová témata:</u>	

- OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
 - kreativita
 - komunikace
 - morální rozvoj
- VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- MDV - uplatnění a výběr vhodných výrazových prostředků
 - vyhledávání informací
 - tvorba mediálního sdělení

Seznam připomínaných státních svátků:

- 1. 1. Den obnovy samostatného českého státu
- 8. 5. Den vítězství
- 5. 7. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
- 6. 7. Den upálení Mistra Jana Husa
- 28. 9. Den české státnosti
- 28. 10. Den vzniku samostatného československého státu
- 17. 11. Den boje za svobodu a demokracii
-
- Státní svátky budou připomenuty ve všech ročnících. V 7.- 9. r. bude pro každý školní rok vybrán jeden svátek, který bude zpracován podrobně.

Vzdělávací a výchovné cíle:

- seznámit žáky se státními svátky ČR
- orientovat se tak ve významných historických událostech důležitých pro náš stát
- formovat v žácích zájem o českou historii
- posoudit vliv významné historické osobnosti na vývoj státu
- naučit žáky kultivovanému vystupování před třídním kolektivem
- rozvíjet v žácích vlastní tvořivost

Hlavní činnosti:

- vyhledávání informací - práce s encyklopediemi, historickými publikacemi, internetem
- zpracování informací - práce s PC, prezentace výsledků práce
- dramatizace vybrané historické události
- zpracování informačního plakátu

Projekt č. 4

Název projektu:

CESTUJEME PO ČESKÉ REPUBLICE

Ročník, ve kterém se realizuje:

6.-9. r. (dlouhodobý projekt)

Mezipředmětové vztahy:

Z, PŘ, OV, AJ, ČJ, D, HV, VV, INF

Průřezová témata:

- OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
- sociální rozvoj – kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)
- EGS – Evropa a svět nás zajímá - ČR uprostřed Evropy
- EGS – jsme Evropané (Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování)
- MKV – multikulturalita - důležitost znalosti etnicky odlišného prostředí
- MDV – vyhledávání informací a interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (potřeba odlišovat kvalitu, věrohodnost, pravdivost informací uložených v různých informačních pramenech)

Vzdělávací a výchovné cíle:

- získat znalosti o České republice a využívat je ve vzdělávacím procesu (při výuce Z, PŘ, D, OV) i v mimoškolních aktivitách
- seznámit se s fyzicko-geografickou a socioekonomickou sférou v ČR
- poznat historii a současnost naší země

Hlavní činnosti:

- získávání informací z internetu, časopisů, atlasů, z literatury, médií
- utřídění informací
- grafické zpracování projektu - prezentace, plakáty, internet, školní časopis
- diskuse o dané problematice
- poznávání České republiky - výlety a exkurze

Projekt č. 5

Název projektu:

ŠKOLNÍ ČASOPIS „My jsme svět, svět jsme my“

Ročník, ve kterém se realizuje:

1.-9. r. (dlouhodobý projekt)

Mezipředmětové vztahy:

I. st.: ČJ, VV

II. st.: ČJ, VV, INF, AJ

Průřezová témata:

- OSV – osobnostní rozvoj – kreativita – rozvoj základních rysů tvořivosti (pružnosti nápadů, originality)
- sociální rozvoj – komunikace (verbální sdělování, monolog, dialog) kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny)
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti při

řešení problémů)

- MDV - stavba mediálních sdělení (pravidelnost v uspořádání mediováných sdělení)
vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov, obrazů z hlediska
záměru a hodnotového významu)
- kritické čtení mediálních sdělení (chápaní podstaty mediálních sdělení,
objasňování jeho cílů a pravidel)
 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich
rozlišování a jejich funkce)
 - fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve škole a ve
společnosti)
 - tvorba mediálního sdělení (tvorba pro školní časopis, tvorba třídního časopisu)
 - práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, komunikace a spolupráce
v týmu, faktory ovlivňující práci v týmu)

Vzdělávací a výchovné cíle:

- rozvoj schopností pracovat s informacemi a textem
- rozvoj kreativity
- rozvoj týmové spolupráce a komunikačních dovedností
- rozvojschopnosti prezentovat svou činnost na veřejnosti

Hlavní činnosti:

- předložení návrhů na témata čísla časopisu, diskuse o celkové podobě čísla časopisu. -
- stanovení dílčích úkolů, rozdělení úkolů mezi třídy a žáky. Stanovení časového rozvrhu
- tvorba článků, obrázků, komentářů, soutěží
- grafická zpracování příspěvků

Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

Spolupráce s rodiči je neformální. Rodiče mohou získat informace kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Oficiální třídní schůzky jsou organizovány na konci 1. a 3. čtvrtletí, další podle potřeby (např. pro rodiče budoucích prvňáčků, před školou v přírodě a podobně). Školská rada funguje od 1. ledna 2006.

Škola spolupracuje s obecním úřadem (akce v obci), Městským úřadem v Hlinsku (např. prevence sociálně patologických jevů), Mikroregionem Hlinecko (např. besedy k problematice EVVO), Ústavem sociální péče ve Slatiňanech (návštěvy připravovaných vystoupení žáků).

Pravidelně je připravováno i vystoupení žáků pro veřejnost ve formě školní akademie nebo vánoční besídky

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Po zvážení podmínek školy a dosavadních zkušeností rozhodl pedagogický sbor ZŠ Včelákov navázat při tvorbě vlastního ŠVP na vzdělávací program Základní škola.

Za hlavní úkol základního vzdělávání považujeme rozvoj osobnosti žáka ve všech vzdělávacích oblastech, který mu umožní získání specializace následným vzděláváním na středních a vysokých školách. K dosažení tohoto cíle jsme stanovili následující priority:

- co nejvíce přiblížit školu dětem, udělat ji pro ně zajímavou a přitažlivou, dovést je k poznání významu vzdělávání
- poskytnout kvalitní základní všeobecné vzdělání
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v mateřském i cizím jazyce
- rozvíjet schopnosti žáka v poznání a zařazení se do sociálních vztahů
- rozvíjet tvořivost žáků
- rozvíjet schopnost žáků efektivně využívat moderní informační a komunikační technologie
- vést žáky k citlivému vztahu k životnímu prostředí a respektování principů trvale udržitelného rozvoje
- vzdělávání co nejvíce propojovat s praktickým životem, umožnit žákům získávat nejen znalosti a dovednosti, ale i vlastní zážitky
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel ve škole i ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

1. KOMPETENCE K UČENÍ Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- Podněcujeme zájem o učení a motivujeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání. - Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem - Poskytujeme každému žákovi základní znalosti a dovednosti. - Učíme žáky vyhledávat, třídit a hodnotit informace, porovnávat získané výsledky a využívat je v praxi - Podporujeme tvořivost žáků, vedeme je k hledání různých řešení problému - Podporujeme vhodné využívání ICT při výuce - Podporujeme účast žáků na soutěžích
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	- Vedeme žáky k hledání různých řešení, argumentací na obhajobu vlastního řešení. - Vedeme žáky k využívání informací ze všech dostupných zdrojů (tisk, knihy, TV, internet). - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - Na vhodných případech učíme žáky užití různých algoritmů řešení problémů - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - Vedeme žáky k využívání vlastních schopností a dovedností v soutěžích, olympiádách,
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.	- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci s vrstevníky a s dospělými ve škole i mimo školu - Učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor a zároveň respektovat názory druhých - Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v písemném i ústním projevu - Učíme žáky rozumět různým typům textu, obrazových a multimediálních materiálů - Pomocí informačních a komunikačních technologií učíme žáky kvalitně a účinně komunikovat s okolním světem. - Podporujeme vytváření přátelských vztahů mezi žáky ve třídě i mezi žáky různých tříd
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práce vlastní a druhých.	- Vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a vzájemnému respektu. - Učíme žáky spolupracovat v menších se skupinách a vystupovat v různých rolích. - Vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry v kolektivu. - Učíme žáky nést zodpovědnost za svou práci ve skupině. - Podněcujeme žáky k diskusi a argumentaci v malé skupině i k debatě v rámci celé třídy. - Vedeme žáky k odmítavému postoji k projevům rasismu, xenofobie, nacionalismu a podobných názorů
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.	- Vedeme žáky k respektování názorů ostatních. - Vedeme žáky k uvědomování si svých práv, k plnění svých povinností zakotvených ve školním řádu a pravidel slušného chování. - Seznamujeme žáky se zásadami první pomoci - Vedeme žáky k ochraně životního prostředí a osvojování si zásad zdravého životního stylu. - Vedeme žáky k uvědomění si historického a kulturního dědictví a jeho významu pro současnost
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a vlastní reálné možnosti a své zkušenosti uplatňovat spolu se získanými znalostmi při rozhodování o své profesi a dalším vzdělávání.	- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a sebezpoznání. - Pomáháme žákům při volbě profesní orientace - volbě povolání se věnujeme systematicky v různých předmětech, pro žáky organizujeme návštěvu ÚP. - Žáky vedeme k osvojování si základních pracovních dovedností a návyků. - Vedeme žáky k dodržování pravidel k ochraně zdraví při práci

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

a) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatňovat pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování Plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ."

b) Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se se v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení

školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je v *Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen na 3 období:

1. období – 1. - 3. ročník;
2. období – 4.- 5. ročník;
3. období – 6. - 9. ročník.

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné.

První část školního vzdělávacího programu *Tvořivá škola* je připravena pro základní vzdělávání žáků v 1. období povinné školní docházky, tj. v 1. až 3. ročníku. RVP ZV stanovuje očekávané výstupy na konci 3. ročníku orientačně.

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Uč. plán vytvořen podle modelového programu "Tvořivá škola"
- 2) Celková povinná dotace pro 1. stupeň je 118 hod., pro 2. st. 122 hod.
- 3) Min. = minimální dotace podle RVP
- 4) Disp. = využití disponibilní hodiny
- 5) Minimální a maximální dotace pro jednotlivé ročníky

	Min.	Max.
1. a 2. ročník	18	22
3. až 5. ročník	22	26
6. a 7. ročník	28	30
8. a 9. ročník	30	32

- 6) v rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

Učební plán ZŠ Včelákov

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň							Disp.	2. stupeň						Disp.
		1.	2.	3.	4.	5.	1. st.	Min.	16	6.	7.	8.	9.	2. st.	Min.	18
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9	8	7	7	40	33	7	5	5	4	4	18	15	3
	Anglický jazyk			3	4	4	11	9	2	3	3	3	3	12	12	0
	Německý jazyk											3	3	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	4	4	4	4	16	15	1
ICT	Informatika					1	1	1	0	1	1	1	1	4	1	3
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			15	12	3					0	0	0
	Přírodověda				2	2								0	0	0
	Vlastivěda				2	2								0	0	0
Člověk a společnost	Dějepis						0		0	2	2	2	2	12	11	1
	Vých. k občanství						0		0	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika						0		0	2	2	2	2	27	21	6
	Chemie						0		0	0	0	2	2			
	Přírodopis						0		0	2	2	2	2			
	Zeměpis						0		0	2	2	2	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	0	1	1	1	1	10	10	0
	Výtvarná výchova	1	2	1	2	1				2	1	1	2			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						0		0	1	1	0	1	11	10	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0	2	2	2	2			
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0	1	1	1	1	4	3	1
	Volitelné předměty						0		0		2	0	0	2		2
	Průřezová témata						0		0					0		0
CELKEM		20	22	24	26	26	118	102	16	29	30	31	32	122	104	18

Poznámky k učebnímu plánu: Volitelné předměty jsou nabízeny v 7. ročníku. Jedná se o předměty: seminář z českého jazyka, seminář z matematiky, společenskovední seminář a přírodovědný seminář. Od školního roku 2013/14 je v 8. ročníku místo volitelných předmětů zařazena povinná výuka Dalšího cizího jazyka (NJ) s časovou dotací 3 hodiny týdně. v 9. ročníku proběhne výuka podle předcházející verze ŠVP – výuka NJ u skupiny žáků, která si ho v 8. ročníku vybrala jako volitelný předmět a výuka výše uvedených volitelných předmětů u ostatních žáků. Od školního roku 2014/15 je v 8. a 9. ročníku místo volitelných předmětů zařazena povinná výuka Dalšího cizího jazyka (NJ) s časovou dotací 3 hodiny týdně. Na výuku dalšího cizího jazyka bylo využíváno 6 hodin z disponibilní časové dotace. Od školního roku 2016/17 je 6 hodin druhého cizího jazyka součástí povinné minimální časové dotace a disponibilní hodiny nejsou pro jeho výuku využívány. Učivo je rozpracováváno do časově tematických plánů.

5. Začlenění průřezových témat do výuky

Výuka průřezových témat je začleněna do jednotlivých předmětů. Přehled obsahují následující tabulky.

Osobnostní a sociální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání					
	HV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity (vokální, instrumentální, hudebně-pohybové, poslechové činnosti) PRV - prolíná všemi tématy ČJ - komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy)				
Sebepoznání a sebepojetí					
	PRV – prolíná všemi tématy ČJ - komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) VV , PČ, TV – prolíná všemi tématy				
Seberegulace a sebeorganizace					PŘV – návykové látky
				VLA – prolíná všemi tématy	
	PRV - organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy) PRV – lidé kolem nás, volný čas M , VV, PČ , TV – organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy)				
			AJ – organizace času při práci a sebeovládání (prolíná všemi tématy)		
Psychohygiena		PRV – člověk a jeho zdraví			PŘV – péče o zdraví
	VV – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl TV - relaxace při sportu				
Kreativita	M – hledání různých řešení (prolíná všemi tématy) VV – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie PČ – práce s různými materiály				
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	VV – poznávání lidí				

	prostřednictvím výtvarného vnímání				
Mezilidské vztahy					VLA – právo a spravedlnost
	V průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech.				
Komunikace					
	PRV – prolíná všemi tématy				
					AJ - konverzace
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M – formulace hypotéz a argumentace (prolíná všemi tématy) PŘV – prolíná všemi tématy TV – komunikace při sportovních aktivitách; tělocvičné názvosloví; smluvené povely a signály				
Kooperace a kompetence					
	PRV – prolíná všemi tématy				
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M – spolupráce ve skupině (prolíná všemi tématy) PŘV, PČ – prolíná všemi tématy VV – kolektivní práce				
Morální rozvoj					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti				VLA, PŘV – prolíná všemi tématy	
	PRV – prolíná všemi tématy				
					AJ – prolíná všemi tématy
	ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M, VV, PČ, TV - prolíná všemi tématy				
Hodnoty, postoje, praktická etika					
				VLA, PŘV – prolíná všemi tématy	
	PRV – prolíná všemi tématy				
				AJ – prolíná všemi tématy	
ČJ – komunikační a slohová výchova (prolíná všemi tématy) M, VV, PČ, TV - prolíná všemi tématy					

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání				
	M – rozvoj pozornosti, schopnosti soustředění, paměti, schopnosti učit se, řešení problémů ČJ – komunikační a slohová výchova – práce s textem, získávání informací, ověřování jejich pravdivosti AJ – práce s textem			
Sebepoznání a sebepojetí			PŘ – Základy etologie – spol. znaky chování živočichů a lidí	
	OV – člověk jako jedinec PČ – poznávání vlastních schopností při manuálních činnostech TV – poznávání a rozvoj vlastních schopností při pohybových aktivitách VV, HV – rozvoj smyslového vnímání			
Seberegulace a sebeorganizace			PŘ – nervová soustava – závislosti F – těkavé látky - zneužívání	CH – přírodní látky, výživa - deriváty uhlovodíků – alkohol - léčiva, drogy
	Ve všech předmětech – rozvoj schopnosti organizovat si práci, rozvrhnout čas při řešení úkolu, rozvoj sebekontroly a schopnosti soustředění OV – člověk jako jedinec, člověk ve společnosti PČ – organizace práce při manuálních činnostech AJ – péče o zdraví, stravování			
Psychohygienu			PŘ – nervová soustava	
	TV – pohyb a sport jako možnost relaxace VV, HV – vyjádření nálady, uvolnění, relaxace, pozitivní naladění vnímáním uměleckých děl			
Kreativita				
	M, F - hledání různých řešení problému ČJ, AJ – rozvoj mluveného i psaného projevu VV, HV – samostatná tvorba, zaznamenání vlastních dojmů, zkušeností, smyslových vjemů, představ a fantazií, podpora originality projevu PČ – tvůrčí práce s různými materiály tvorba modelů			

Sociální rozvoj				
Poznávání lidí				
	OV – člověk a společnost – vztahy mezi lidmi ČJ – komunikační a slohová výchova komunikační záměr partnera AJ – poznávání lidí – vlastnosti TV – poznávání lidí při hrách a soutěžích HV, VV – poznávání prostřednictvím hudebního a výtvarného projevu			
Mezilidské vztahy	OV – právní ustanovení regulující chování lidí	OV – lidská práva	OV – lidská práva PŘ – rasismus	D – historické kořeny některý problémů – holocaust, antisemitismus
	Vytváření správných mezilidských vztahů bude podporováno v průběhu celého pobytu žáků ve škole OV – uplatňování svých práv a respektování práv druhých, člověk ve společnosti – vztahy k ostatním, vzájemná pomoc AJ – rodina, mezilidské vztahy – komunikace mezi lidmi			
Komunikace	F- jednotky soustavy SI		PŘ – Etologie CH – názvosloví prvků a sloučenin	CH – názvosloví prvků a sloučenin
	Ve všech předmětech rozvíjet schopnost přesného a srozumitelného vyjadřování, používání odborných pojmů, symbolů, značek ČJ – komunikační a slohová výchova – diskuse a naslouchání - literární výchova – tvorba vlastního lit. textu, formulace vlastních názorů AJ – komunikace v cizím jazyce, M, F, PŘ, Z, CH ve všech ročnících- formulace hypotéz, argumentace HV – neverbální komunikace ve vokální, instrumentální a pohybové činnosti TV – komunikace při pohybových aktivitách, kolektivních hrách, názvosloví, smluvené signály, povely apod. INF – moderní formy komunikace			
Kooperace a kompetice				
	Ve všech předmětech – podpora spolupráce ve skupině, schopnosti rozdělení úkolů, hledání a formulace výsledku společné práce, zdravé soutěživosti ČJ – rozvoj kultivovaného a výstižného projevu OV – člověk ve společnosti – příklady spolupráce lidí - člověk jako jedinec – kultivovaný projev, regulace vlastního chování, schopnost ustoupit HV – spol. projev – nácvik činností TV – souhra při kolektivních hrách			

Morální rozvoj	
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	- Schopnost řešit problém je rozvíjena ve všech předmětech a ročnících
Hodnoty, postoje, praktická etika	- prolíná všemi předměty, mimoškolními akcemi a celým pobytem dětí ve škole Konkrétní témata v OV – člověk a společnost

Výchova demokratického občana

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola		PRV – místo, kde žijeme; škola a její okolí	PRV – místo, kde žijeme; domov, škola, obec	AJ – pravidla komunikace v každodenních situacích, jednoduchá sdělení	
	VV, PČ – spolupráce s obcí				
Občan, občanská společnost a stát				VLA – naše vlast	VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura
Formy participace občanů v polit. životě					VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura
Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování					VLA – soužití lidí, vlastnictví, kultura

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				
	OV – člověk a společnost – naše obec, naše škola Z – region , obec AJ – naše obec PČ, VV, HV – spolupráce s obcí, veřejná vystoupení			
Občan, občanská společnost a stát		OV – člověk ve společnosti – lidská práva, Listina základních práv a svobod	OV – stát a právo – právní základy státu PČ – svět práce – práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
	OV – naše vlast AJ – sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí Z – uplatňování lidských práv v jednotlivých oblastech světa D – rasismus, antisemitismus			
Formy participace občanů v polit. životě			Z – administrativní dělení ČR	
	OV – stát a právo			
Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování			OV – stát a právo D rozdíly politických systémů na historických příkladech	OV – stát a právo Z – principy demokracie D – rozdíly politických systémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá					VLA – Evropa a svět
Objevujeme Evropu a svět			M – malá násobilka	M – počítání do 10 000	M – počítání do 1 000 000 VLA – Evropa a svět PŘV – glob. probl. ŽP
Jsme Evropané					VLA – naše vlast, Evropa a svět

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Z- časová pásma			Z – mezinárodní spolupráce, mezinárodní organizace
	AJ – cestování, reálie anglicky mluvících zemí ČJ – komunikační a slohová výchova – zážitky a příhody z Evropy a světa ; jazyková výchova – systém jazyků – literární výchova – Evropa a svět v literárních dílech HV – zvyky a tradice národů, folklorika			
Objevujeme Evropu a svět	OV – evropská integrace Z – země světa	Z – země Evropy		PŘ – glob. probl.živ. prostř. OV – mezinárodní vztahy, globální svět, evropská integrace, globalizace
	D – historický vývoj evropských zemí			
Jsme Evropané	OV – mezinárodní vztahy, EU a ČR		Z – ČŘ v Evropě, podmínky a souvislosti	OV – mezinárodní vztahy, spolupráce, EU, globální svět PČ – svět práce – možnosti práce v zahraničí
	D – klíčové mezníky evropské historie			

Multikulturní výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference					
				VLA – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
	PČ – sociokulturní zvláštnosti				
Lidské vztahy					
	V průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech.				
Etnický původ				VLA – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	VLA – současnost a minulost v našem životě
	PRV – místo, kde žijeme				
Multikulturalita				VLA – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	VLA – současnost a minulost v našem životě
			AJ – prolíná se ve všech tématech		
	VV – kořeny současné kultury				
Princip sociálního smíru a solidarity				VLA – soužití lidí, vlastnictví	VLA – fungování a vliv médií ve společnosti
	PRV – místo, kde žijeme				

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference				
	OV – člověk ve společnosti – kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi D – poznání vlastního kulturního zakotvení VV, HV – zvláštnosti sociokulturních oblastí AJ – ložení společnosti a kultura v anglicky mluvících zemích			
Lidské vztahy				
	Rozvíjeny v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu, při všech školních i mimoškolních činnostech Z – vztahy mezi národy a národnostními menšinami D – vývoj vztahů mezi národy – důsledky pro současnost			
Etnický původ			PŘ – vývoj člověka, rasy Z – národy a národnostní menšiny v ČR	Z – obyvatelstvo světa
	Z – etnický původ obyvatelstva jednotlivých kontinentů D – vztahy národů a etnických skupin v minulosti, důsledky pro současnost OV – člověk ve společnosti – vztahy mezi lidmi, tolerance, nesnášenlivost			
Multikulturalita			Z – kulturní rozdíly v krajích ČR	Z – světové regiony – porovnání
	AJ – využití cizího jazyka jako prostředku dorozumívání mezi příslušníky různých národů a kulturních skupin ČJ – jazyková výchova – rozvrstvení jazyka; literární výchova naslouchání, ukázky z děl různých kultur VV, HV – projevy různých kultur v umění			
Princip sociálního smíru a solidarity	PČ – financování domácnosti		OV – zdravotní a sociální péče, pojištění	OV – sociální politika státu D, Z – problémy současnosti
	OV – lidská práva; člověk ve společnosti – zásady lidského soužití, vztahy mezi lidmi, tolerance			

Enviromentální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	VV - les			VLA – les, pole, vodní zdroje PŘV – kulturní krajina	VLA – moře PŘV - tropický deštný les, kulturní krajina
	PRV – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo				
Základní podmínky života				VLA – voda, ovzduší, půda PŘV – životní podmínky	PŘV – energie, přírodní zdroje
		PRV – podmínky života na Zemi			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV – náš životní styl, prostředí a zdraví	PRV – naše obec; náš životní styl, prostředí a zdraví		VLA – zemědělství, průmysl a životní prostředí PŘV – změny v krajině	VLA – zemědělství, průmysl a životní prostředí PŘV – doprava a ŽP; odpady a hospodaření s nimi; změny v krajině
Vztah člověka k prostředí		PRV – odpady, ochrana životního prostředí	PRV – kulturní krajina	VLA – soužití člověka s přírodou PŘV – naše obec; prostředí a zdraví; nerovnoměrnost života na Zemi	PŘV – Země ve vesmíru; naše obec; náš životní styl
	TV – prostředí a zdraví (vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany)				

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy – VV – tvář krajiny, AJ a ČJ – témata vztahující se k životnímu prostředí, SPŘ – 7. – 8. – prolíná se celým tématem				
Les	Z - krajinná sféra – biosféra – výškové stupně, tajga a lesy mírného pásu PŘ – hmyz žijící v lese PČ – těžba a zpracování dřeva	PŘ - Přehled významných skupin rostlin a jejich výskyt – les - typy lesů, jejich význam a ochrana, naši ptáci žijící v lese Z- lesy v Evropě	Z – lesy v ČR – druhová skladba a jejich ochrana; vegetační výškové stupně PŘ – naši savci žijící v lese	PŘ – vývoj lesů na naší planetě
Pole	D- vznik zemědělství a využití přírody zdroje obživy PČ – setí a sazení PŘ – hmyz žijící na poli	PŘ - Přehled významných skupin rostlin a jejich výskyt naši ptáci žijící na poli	Z – zemědělství – využití zemědělské plochy PŘ – naši savci na polích	PŘ - Půdy – vliv na hospodaření, ohrožení půdy
Vodní zdroje	Z – hydrosféra – vodstvo na pevnině, vodstvo jednotlivých kontinentů, Antarktida – tání ledovců PŘ – život ve vodě	Z- vodstvo Eurasie a Ameriky PŘ- obojživelníci, ryby a vodní ptáci	Z – vodstvo ČR PŘ – savci žijící ve vodě	PŘ - Sféry Země - hydrosféra Koloběh vody, vliv vody na zemský povrch Z – opakování vodstvo světa
Moře	PŘ – řasy jako zdroj kyslíku Z- hydrosféra – oceány a moře, mořské proudy	PŘ – mořští živočichové jako příklady biodiverzity moří, význam pro člověka Z – světový oceán – oceány, Evropa – cestovní ruch	PŘ – mořští savci Z – ČR - vzdálenost od moře	PŘ – vliv moře na utváření zemského povrchu, vývoj v geologické minulosti
Tropický deštný les	Z – biosféra – přírodní krajiny – tropický les- rozšíření a význam, tropický les v Africe PŘ – členovci žijící v pralese	PŘ – příklady živočichů žijících v trop. pralese, důvody ohrožení Z – problémy v Amazonii a jihovýchodní Asii	PŘ – zástupci savců žijících v trop. pralese a důvody jejich ohrožení	Z – globální problémy- kácení pralesů
Lidské sídlo	Z- africká a australská sídla – způsob života PŘ – hmyz žijící v blízkosti člověka	PŘ – přizpůsobení živočichů a rostlin životu v blízkosti člověka, změny rozšíření Z – americká, evropská a asijská sídla – způsob života	PŘ – přizpůsobení živočichů a rostlin životu v blízkosti člověka, změny rozšíření Z- sídla v ČR	Z – obyvatelstvo – sídla světa

Kulturní krajina	Z – krajinná sféra – její rozdělení	PŘ – změny krajiny působením člověka a jejich důsledky pro výskyt živočichů a rostlin	PŘ – změny krajiny působením člověka a jejich důsledky pro výskyt živočichů a rostlin Z – ČR – typy krajiny	PŘ – krajina a její funkce – vliv člověka na krajinu
Základní podmínky života				
Voda	PŘ - voda jako podmínka života F – skupenství vody, předpověď počasí Z – hydrosféra, problémy Afriky a Austrálie	Z – hydrosféra – problémy v Americe, Asii a Evropě	Z- životní prostředí – znečišťování vod v ČR CH - voda	PŘ – hydrosféra – voda blahodárná a nebezpečná
Ovzduší	Z – atmosféra – složení vzduchu, podnebí a počasí, problémy Austrálie PŘ –vznik a vývoj atmosféry, skleníkový efekt a ozonová díra	Z – klimatické pásy a problémy s ovzduším na jednotlivých kontinentech	Z – životní prostředí – znečišťování ovzduší v ČR CH - vzduch	PŘ – atmosféra, podnebí počasí, vliv člověka Z – globální problémy
Půda	Z- pedosféra – vznik půdy, rozdělení a co ohrožuje půdu PŘ – živočichové v půdě PČ –péče o půdu, hnojení	Z- využití půdy v Evropě	Z – půdní typy a druhy v ČR	PŘ – půdy – půda jako zrcadlo krajiny
Ochrana biolog. druhů	PŘ – přehled organismů Z – ohrožené druhy v Africe, Austrálii a Antarktidě	PŘ – přehled organismů Z- ohrožené druhy v Americe a Euroasii	PŘ – přehled organismů Z- ohrožené druhy v ČR	PŘ – globální vymírání organismů
Ekosystémy – biodiverzita	PŘ – přehled organismů – příklady Z – biosféra – přírodní krajiny, jednotlivé kontinenty	PŘ – přehled organismů – příklady Z – jednotlivé kontinenty	PŘ – přehled organismů – příklady	PŘ – paleontologie – příklady
Energie	Z- energetické suroviny a výroba energie v Africe a Austrálii PČ – provoz domácnosti – spotřeba energie	Z- energetické suroviny a výroba energie v Americe, Asii a Evropě	Z – výroba energie a těžba energetických surovin v ČR	PŘ – energetické suroviny, využití, důsledky těžby a zpracování F – jaderná energie Z – světové rozšíření energetických surovin ve světě, tradiční a alternativní výroba energie ve světě PČ – spotřeba energie v domácnosti

Přírodní zdroje	Z – přírodní zdroje Afriky, Austrálie a Oceánie, ochrana Antarktidy	PŘ – významné druhy rostlin a živočichů Z – přírodní zdroje Ameriky, Asie a Evropy	PŘ – významné druhy rostlin a živočichů Z – přírodní zdroje ČR	PŘ – nerostné suroviny Z – rozmístění přírodních zdrojů ve světě
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ŽP)				
Zemědělství a ŽP	PŘ - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů Z - zemědělství v Africe a Austrálii , vliv na životní prostředí (kácení pralesů,vznik pouští, přemnožení králíků atd.) PČ- pěstování rostlin	PŘ – hospodářsky významné rostliny - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů a rostlin Z – zemědělství v Americe, Asii a Evropě, vliv na životní prostředí (kácení lesů v Amazonii, vysychání Aralského jezera, nadměrné hnojení atd.)	PŘ – hospodářsky významné rostliny - důsledky zemědělského využití krajiny na výskyt živočichů Z – zemědělství v ČR a vliv na životní prostředí u nás	PŘ- půdy - hydrosféra – znečištění Z – zemědělství světa – pěstování rostlin a chov hospodářských zvířat, problém s výživou lidstva
Doprava a ŽP	PŘ – vliv dopravy na přírodu Z – problémy velkých aglomerací, dopravní uzly jednotlivých kontinentů PČ – rozpočet – výdaje na dopravu	PŘ – vliv dopravy na přírodu Z – problémy velkých aglomerací, dopravní uzly jednotlivých kontinentů	Z – doprava a její vliv na životní prostředí v ČR, problémy velkých měst F- spalovací motory	PŘ – atmosféra – znečištění Z – doprava a spoje ve světě, ekologické druhy dopravy
Průmysl a ŽP	Z- hlavní průmyslové oblasti Afriky a Austrálie, největší znečišťovatelé životního prostředí, ochrana Antarktidy PČ- technologické postupy – výroba papíru a skla	Z- hlavní průmyslové oblasti Ameriky, Asie a Evropy, největší znečišťovatelé životního prostředí PČ- technologické postupy – výroba železa a plastů	Z – průmyslové oblasti v ČR, nejvíce znečištěné oblasti a vliv na životní prostředí v ČR PŘ – vliv na člověka CH – kyselé deště	PŘ – atmosféra, hydrosféra – znečištění Z – rozdělení a rozmístění průmyslu ve světě, průmyslová jádra světa, globální problémy – oteplování CH- poškození ozonové vrstvy
Odpady a hospodaření s nimi	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z- vliv odpadů na životní prostředí PČ -třídění odpadů	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z – vliv odpadů na životní prostředí PČ -třídění odpadů a zpracování odpadů	PŘ – vliv odpadů na přírodu Z – vliv odpadů na životní prostředí ČR CH – čištění odpadních vod, těžké kovy PČ – třídění odpadů	PŘ – vliv člověka na živ. Prostředí Z – globální problémy PČ- třídění odpadů

Ochrana přírody a kulturních památek	Z – nejznámější památky a národní parky Afriky a Austrálie VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy Z – nejznámější památky a národní parky Ameriky, Asie a Evropy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	PŘ – ochrana přírody v ČR Z – maloplošná a velkoplošná chráněná území v ČR Z – památky v ČR zařazené do programu UNESCO VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana	PŘ – ochrana přírody VV,D- památky ČR a ve světě- jednotlivé slohy OV – člověk a společnost – kulturní hodnoty, jejich ochrana
Změny v krajině – krajina dříve a dnes	Z- změna krajiny na jednotlivých kontinentech	PŘ – přehled rostlin Z- změna krajiny na jednotlivých kontinentech	Z – původní a současná krajina v ČR	PŘ – vývoj člověka Z – typy krajin
Vztah člověka k prostředí – připomenout významné světové dny k ochraně přírody životního prostředí (např. Den Země, Den bez aut, Uklidíme svět atd.)				
Naše obec – zdroje, odpady, ochrana živ. prostředí, atd.	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce	OV – člověk ve společnosti – naše obec PČ – třídění odpadů, spolupráce s obcí – údržba obce
Náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, vlivy na prostředí	PČ- provoz a spotřeba v domácnosti	Z – rozdílný životní styl v Evropě	F – zdroje energie, úspory	PČ- zpracování odpadů - recyklace
Prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	Výchova ke zdraví TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Výchova ke zdraví TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	PŘ – příčiny chorob a ochrana před nimi Z – vliv životního prostředí na zdraví obyvatel ČR TV- zdraví a hygiena	CH – ozonová vrstva a její poškození F- záření TV – zdraví a hygiena VZ -rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společ. vývoj, příčiny a důsledky zvětšování rozdílů, globalizace, principy udržitelného rozvoje	Z – rozdíly mezi Austrálií a Afrikou	Z – rozdíly mezi Evropou a Asií, mezi Severní a Latinskou Amerikou	Z –ČR a globalizace	OV – mezinárodní vztahy – globalizace PŘ – globální problémy Z – bohatý sever a chudý jih, rozdíly v regionech světa

Mediální výchova

I. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Tématické okruhy receptivních činností					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		VV - reklama			
		ČJ - komunikační a slohová výchova, literární výchova (návštěvy představení, následná diskuse) PŘV – prolíná všemi tématy			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ – literární výchova (krit. práce s masmédií)
Stavba mediálních sdělení					ČJ – literární výchova (krit. práce s informacemi, verbální a neverb. komunikace)
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ – literární výchova (kritická práce s informacemi, verbální a neverbální komunikace)
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ – literární výchova (kritická práce s informacemi, verbální a neverbální komunikace) PŘV – získávání informací, práce s encyklopedií, internetem
Tématické okruhy produktivních činností					
Tvorba mediálního sdělení		ČJ - komunikační a slohová výchova (mluvený projev, písemný projev)			
Práce v realizačním týmu					ČJ – lit. výchova (tvořivá činnost s textem)

II. stupeň

Tematický okruh a hlavní body okruhu	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			AJ – porozumění autentickým materiálům s použitím vizuální opory	
	ČJ – jazyk a jazyková komunikace – kritická práce s masmedii a kritické čtení; rozlišení hodnotné a konzumní literatury, návštěvy představení a následná diskuse M 6-9 - hodnocení získaných informací (reklama, ceny zboží, úspory půjčky atd.) OV – člověk ve společnosti – hodnocení mediálních informací INF – hodnocení informací z internetu			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
	ČJ – rozlišení mezi fakty a názory, komunikační záměr OV – člověk ve společnosti – hodnocení mediálních informací INF – hodnocení informací z internetu			
Stavba mediálních sdělení				
	ČJ – komunikační a slohová výchova – slohové útvary na základě informačních postupů; uspořádání informací			
Vnímání autora mediálních sdělení				
	ČJ – kritické hodnocení informačních materiálů, verbální a neverbální komunikace			
Fungování a vliv médií ve společnosti	PČ – provoz domácnosti – vliv reklamy			HV – vliv médií na kulturu, moderní populární hudba OV – stát a právo vliv médií na polit. systém, předvolební kampaně
	ČJ – komunikační a slohová výchova – kritická práce s masmedii			
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení	ČJ – komunikační a slohová výchova – písemný a mluvený projev INF – příprava materiálů s použitím PC			
Práce v realizačním týmu	ČJ – literární výchova - tvořivá práce s textem			

6. Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program Tvořivá škola realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – vyučovacích předmětů.

Oblast	Předmět
1. Jazyk a jazyková komunikace	– český jazyk – anglický jazyk
2. Matematika a její aplikace	– matematika
3. Informační a komunikační technologie	– informatika
4. Člověk a jeho svět	– prvouka – přírodověda – vlastivěda
5. Umění a kultura	– hudební výchova – výtvarná výchova
6. Člověk a zdraví	– tělesná výchova – výchova ke zdraví (není samostatným předmětem)
7. Člověk a svět práce	– praktické činnosti

Hlavní cíle 1. a 2. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku. Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování v přímém poznávání skutečností kolem nás.

K výuce v tomto období patří i vyučovacích předmětů s výchovným zaměřením, tj. hudební, výtvarná, tělesná výchova a praktické činnosti. V programu jsou uplatňovány též výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je prolínání učiva mezi všemi vyučovacích předmětů.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuoobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- uvést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhuji a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznáních souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů- udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech

- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

V naší Tvořivé škole chceme v 1. a 2. vzdělávacím období dosáhnout toho, aby:

- žáci samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- žáci postupně získali základy tvořivého myšlení
- se snažili k pokusům a pozorováním vyjadřovat, co pozorují a vyslovovat vlastní závěry
- se učili logicky uvažovat a řešit problémy
- žáci zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali svých získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali poznatky mezipředmětově
- se žáci učili spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- byli žáci k sobě navzájem tolerantní a ohleduplní
- získávali pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a pečovali o něj
- neohrožovali spolužáky a další spoluobčany neuváženými činy
- si začali uvědomovat své reálné možnosti a aby se snažili rozvíjet své nadání
- se žáci rozvíjeli jako svobodné osobnosti a učili se přijímat odpovědnost za své jednání

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vlohy žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva. Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázáno pocitem uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má rozhodující postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk.

6.1.1. Předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1. období

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk s dotací po 9 hodinách v 1. a 2. ročníku, 8 hodin ve 3. ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

*V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře poznali. Komunikace v českém jazyce se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *dramatické výchovy*.*

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek (v čítankách 2. a 3. r. jsou připraveny náměty, které žáky vždy zaujmou, využívá se mezipředmětových vztahů)
- jednoduchých popisů z psanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů

možnost zpracovávat „první knihy“ např. o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií

Komunikační výchova obsahuje činnosti

- a) receptivní, tj. čtení a naslouchání
- b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

Při výuce čtení v tomto období se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení se využívá v prvouce při poznávání přírody i života lidí a světa. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život. Dobrá četba zušlechťuje city, ovlivňuje duševní život dětí a povzbuzuje jejich vůli. Žáci se při vyučování čtení učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování. V čítankách je věnována dostatečná pozornost volbě příjemných, délkou i obsahem přiměřených textů mladšímu školnímu věku. Také mezipředmětovým vztahům a volbě témat pro samostatnou práci žáků je věnována pozornost. *V literární výchově* seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. *Při výuce psaní* v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním *V jazykové výchově* v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávají žáci elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj slovní zásoby žáků a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznanych

jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním. Ústní i písemné vyjadřování se při činnosti výuce rozvíjí pokud možno v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci zpočátku při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem. V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit *dramatickou výchovou*. *Dramatická výchova* rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby. S její pomocí učíme žáky volně, beze strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce. Pomocí dramatické výchovy se žáci učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací. Přitom se učí též cítit s druhými, vzájemně si pomáhat. Uplatňujeme tak snadno ve výuce prvky etické výchovy.

2. Období

Vzdělávací oblast je ve 4. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk s dotací po 7 hodinách v každém ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- ovládat základní jazykové jevy pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojovat a rozvíjet čtenářské dovednosti
- rozvíjet kultivovaný písemný i ústní projev
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- osvojovat si pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a jejich využívání v praxi
- porozumět různým druhům textů věcné i odborné povahy
- vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků
- získávat estetické zážitky při komunikaci s vhodnými literárními texty a rozvíjet trvalý zájem o četbu
- využívat různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností

Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu.

Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjí čitelný, hbitý a úhledný rukopis.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou
- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy
- volí metody a formy práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání jazykových příruček
- při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné podobě, např. ve školním časopise
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
-

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, apod.)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují; podporujeme
- integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, apod

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci; žádnou práci netrestáme; kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí; měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Český jazyk a literatura

1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ Předslabikářové období: Přípravná zraková a sluchová cvičení Poznávání a čtení malých a velkých písmen (A, E, I, O, U, M, L, P, S, T, Y) Slabikářové období: Požadavek jasného zřetelného čtení s porozuměním uplatňujeme od čtení prvních slov: Čtení otevřených slabik a slov složených z písmen poznaných v předslabikářovém období Čtení slabik, slov a krátkých vět Postupné poznávání dalších hlásek a písmen Čtení psacího písma Čtení krátkých celků, obsahem dětem přiměřených	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperační kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů M 1. počítání do dvaceti bez přechodu přes desítku (řešení slovní úlohy s odpovědí)
2	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Poslech čtených a vyprávěných pohádek Odpovědi na otázky Cvičení schopnosti naslouchat a něco si z příběhu zapamatovat, zapamatované vyjádřit mluveným, výtvarným nebo i pohybovým projevem Vyjadřování individuálních pocitů	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	V RÁMCI VŠECH PŘEDMĚTŮ PRV 1. PŘEDČÍTÁME PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA DĚTÍ, Z PŘÍRODY, O ZVÍŘATECH VV 1. – 5. ilustrace textu (výtvarné zpracování předčítaného příběhu)

		z četby ČTENÍ Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)		
3	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	MLUVENÝ PROJEV Osvojení základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
4	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	MLUVENÝ PROJEV Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Náprava vadné výslovnosti nápodobou		V rámci všech předmětů
5	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	MLUVENÝ PROJEV Základní techniky mluveného projevu (dýchání, srozumitelnost řeči)		V rámci všech předmětů
6	Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		V rámci všech předmětů
7	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	MLUVENÝ PROJEV Krátká vypravování žáků podle jejich zážitků a pozorování		PRV 1. v rámci všech témat
8	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	PÍSEMNÝ PROJEV Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		V rámci všech předmětů
	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	PÍSEMNÝ PROJEV Uvolňovací cviky Příprava k psaní písmen: Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, ovály, kličky, vlnovky, hůlky, atd.) Vlastní psaní:		V rámci všech předmětů VV 1. linie a tvary (výtvarné ztvárnění osvojovaného písmene, číslice) PČ 1. práce s drobným materiálem (výroba osvojovaného písmene, číslice z libovolného

9		Psaní malých a velkých písmen Psaní slabik a krátkých slov s jednoduchými spoji Opis a přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět		materiálu)
10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	PÍSEMNÝ PROJEV Psaní snadných a foneticky jasných slov podle diktátu Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		V rámci všech předmětů
11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Řazení ilustrací podle dějové posloupnosti		PRV 1. v rámci všech témat
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka Sluchové rozlišení hlásek (poznávání prvních souhlásek a samohlásek na začátku a na konci slova) Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		HV 1. – 3.
13	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Slovní zásoba a tvoření slov Rozvíjení slovní zásoby		V rámci všech předmětů
14	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Správný mluvený projev		V rámci všech předmětů
15	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		V rámci všech předmětů
	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných	Velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen osob, zvířat		

16	souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
17	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Memorování jednoduchých říkanek a básniček, využití znalostí žáků z předškolního období		V rámci všech předmětů
18	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjádření individuálních pocitů z četby	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	
19	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Poslech literárních textů (seznámení s lidovými pohádkami rozpočítadly, říkankami, hádankami) Zážitek čtení a naslouchání		PRV 1. v rámci všech témat
20	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Reprodukce, dramatizace přečteného nebo slyšeného jednoduchého textu Výtvarný, pohybový doprovod		PRV 1. PŘEDČÍTÁME PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA DĚTÍ, Z PŘÍRODY, O ZVÍŘATECH VV 1. – 5. ilustrace textu (výtvarné ztvárnění předčítaného příběhu) HV 1. – 5.

Předmět: Český jazyk a literatura

2. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ Dokončení prvopočátečního čtení: Postupný přechod od vázaného slabikování k správnému plynulému čtení slov, jednoduchých vět a krátkých textů Důraz na porozumění čtenému, odpovědi na otázky Dodržování pomlky po tečce, přirozená intonace Správné čtení předložek se slovem Vyhledávání slov v přečteném textu Rozvoj čtenářských schopností: Správné a plynulé čtení textů délkou i obsahem přístupným věku žáků Při opakovaném čtení dbát na intonaci	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů M 2. počítání do dvaceti (řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Pozorné, soustředěné naslouchání ČTENÍ Objasňování významu slov, čtení s porozuměním Vyhledávání slov vyjadřujících určitý vztah, myšlenku Vyprávění obsahu krátkého přečteného textu přiměřené obtížnosti Čtení dětských knih, vyprávění jejich obsahu, ilustrace		V rámci všech předmětů
3	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	MLUVENÝ PROJEV Upevnění základních komunikačních pravidel (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou	MLUVENÝ PROJEV Základy techniky		V rámci všech předmětů

4	nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluveného projevu		
5	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	MLUVENÝ PROJEV Důraz na ústní vyjadřování žáků		V rámci všech předmětů
6	Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)		V rámci všech předmětů
7	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	PÍSEMNÝ PROJEV Vyprávění o osobním pozorování a příhodách ze života		PRV 1. VYPRÁVĚNÍ O RODINĚ, O PŘÍRODĚ
8	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	PÍSEMNÝ PROJEV Při psaní dodržuje základní hygienické návyky		V rámci všech předmětů
9	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	PÍSEMNÝ PROJEV Procvičování tvarů písmen Čitelné psaní slabik, slov a jednoduchých vět		
10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	PÍSEMNÝ PROJEV Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz) Důraz na psaní s porozuměním První krátké písemné vyjadřování žákovských pozorování a zkušeností	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	PRV 1. VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH KRÁTKÝCH ZÁPISŮ Z POZOROVÁNÍ PŘÍRODY, DOPLNĚNÉ KRESBOU, VYSTŘÍŽENÝM OBRÁZKEM – POZOROVÁNÍ KVĚTIN, STROMŮ AJ 4. – 5. jednoduchá sdělení
11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vyjadřování obsahu textu obrázky a jejich řazení za sebou (obrázková osnova) Vyprávění podle obrázků	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	PRV 1. v rámci všech témat
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Slovo, slabika, hláska, písmeno Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky		
13	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná			

14	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Příprava na poznávání podstatných jmen a dějových sloves, zjišťování, která slova v souvislém textu označují osoby, zvířata nebo věci a která slova vyjadřují, co osoby zvířata a věci dělají		
15	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	TVAROSLOVÍ Podstatná jména, slovesa, předložky, spojky		AJ 3. – 5. základní gramatické struktury (podstatné jméno, sloveso, zájmeno, přídavné jméno)
16	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Gramaticky správný mluvený projev		
17	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	SKLADBA Věta jednoduchá a souvětí		AJ 3. – 5. věta jednoduchá, souvětí
18	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět		AJ 3. – 5. druhy vět
19	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Psaní ů/ú Odůvodňování, psaní a výslovnost tvrdých a měkkých slabik Psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pravopis věty (velké začáteční písmeno, interpunkční znaménka na konci věty) Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov (znělé a neznělé) Vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, řek, hor		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čtení z čítanky, dětské knihy Přednes krátkých básní s jasným obsahem, které se žáci učí nazpaměť		PRV 2. v rámci všech témat
21	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitek čtení a naslouchání		
	Rozlišuje vyjadřování prózy a ve verších,			

22	odlišuje pohádku od ostatních vyprávění			
23	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Plnění úkolů z čítanky, motivace žáka	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	

Předmět: Český jazyk a literatura

3. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Komunikační a slohová výchova				
1	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČTENÍ Správné, plynulé a uvědomělé čtení Výrazné čtení (po přípravě s učitelem) krátkých vypravování a básní s využitím intonace podle smyslu čteného textu Tiché čtení (bez pohybu rtů) krátkých textů s jednoduchým dějem s vypracováním otázek a úkolů, jimiž učitel kontroluje, jak žáci pochopili obsah přečteného článku	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů M 3. malá násobilka (řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	NASLOUCHÁNÍ Praktické, věcné ČTENÍ Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)		V rámci všech předmětů
3	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Upevňování		
4	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Upevňování		
5	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Upevňování		
6	Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Upevňování		
7	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	MLUVENÝ PROJEV Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování)	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	PRV 1. v rámci všech témat

8	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dbáme na dodržování základních hygienických návyků při psaní		V rámci všech předmětů
9	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Dbáme na dodržování správných tvarů písmen, rovnoměrných vzdáleností mezi písmeny ve slovech i mezer mezi slovy na řádku i zachování stejného sklonu písma	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	
10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vzkaz, dopis, popis, vypravování) Psaní s porozuměním		PRV 2. – 3. rodina, práce a volný čas, zvyky a tradice AJ 4. – 5. jednoduchá sdělení
11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Sestavování obrázkových osnov krátkého vypravování nebo přečteného článku a vyprávění jednoduchého příběhu podle nich	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
12	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Opakování (hláska, písmeno, slabika, slovo, věta, souhlásky a samohlásky) Abeceda		AJ 3. – 5. abecední slovník
13	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Význam slov Slova protikladná, souřadná Slova nadřazená, podřazená Slova příbuzná Stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)		
14	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Poznávání podstatných jmen, jako pojmenování osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů		
15	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Seznámení se slovními druhy a jejich rozlišování v základním tvaru Rod a číslo podstatných jmen, pádové otázky Poznávání sloves (osoba, číslo čas)		AJ 3. – 5. základní gramatické struktury (podstatné jméno, sloveso, zájmeno, přídavné jméno)
16	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a	Užívání správných gramatických tvarů podstatných jmen a sloves v mluveném projevu		

	sloves			
17	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá, souvětí		AJ 3. – 5. věta jednoduchá, souvětí
18	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Upevňování učiva		AJ 3. – 5. druhy vět
19	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfolgický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Párové souhlásky uprostřed slova Pravopis i, í/ y, ý po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova a slova příbuzná) Psaní i, í ve slovesech (kreslí, kreslil, prosí, prosil, apod.) Pravopis vlastních jmen		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Výrazný přednes krátkých básní nebo krátkých příběhů, které se žáci učí z paměti		
21	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání		
22	Rozlišuje vyjadřování prózy a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišování prózy a veršů		
23	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Čtení dětských knih přiměřených věku – zapsání a pamatování si jména autora, název knihy, vyjádření obrázkem nebo několika větami toho, co žáka z knihy zaujalo	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	

Předmět: Český jazyk a literatura

4. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČTENÍ Praktické čtení (čtení plynulé, správné) Věcné čtení (prokázat porozumění textu)	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperační a kompetence – vést ke kooperační, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů M 4. počítání do 10 000 (slovní úlohy se zápisem a odpovědí)
2	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	ČTENÍ Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích		V rámci všech předmětů VL, PŘ 4. – 5. využití poznatků z četby, práce s atlasem, encyklopedií
3	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	NASLOUCHÁNÍ Věcné (pozorné, soustředěné)		V rámci všech předmětů
4	Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	NASLOUCHÁNÍ Věcné (zaznamená slyšené, reaguje otázkami)		V rámci všech předmětů
5	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	MLUVENÝ PROJEV Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Umět výstižně a stručně telefonovat	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	PŘ 5. telefonní čísla linky důvěry, krizová centra, pravidla telefonování AJ 4. – 5. dialog
6	Rozpoznává manipulativní	Reklama		

	komunikaci v reklamě			
7	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Vyjadřování závislé na komunikační situaci		V rámci všech předmětů
8	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	MLUVENÝ PROJEV Vyjadřování závislé na komunikační situaci	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený projev)	V rámci všech předmětů
9	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	PÍSEMNÝ PROJEV Žánry (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování)	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – písemný projev)	VV 4. – 5. vizuálně obrazná vyjádření
10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestavit osnovu projevu, členit text na odstavce	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy, význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma, homonyma		
12	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova (kořen slova, část předponová a příponová, koncovka)		
13	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	TVAROSLOVÍ Určování slovních druhů Skloňování podstatných jmen Časování sloves		
14	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Porovnává spisovné podoby slov s užívanými nespisovnými slovy		
15	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	SKLADBA Základní skladební dvojice		
16	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	SKLADBA Věta jednoduchá a souvětí Věta holá		
17	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Využití vhodných spojek Vyjadřování se též pomocí souvětí		V rámci všech předmětů

18	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	PRAVOPIS Uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách		
19	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	PRAVOPIS Shoda přísudku s podmětem		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ		
21	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		VV 4. – 5 ilustrace textu HV 4. – 5
22	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Všímá si rozdílů zpracování textů		VL 4. báje, mýty, pověsti
23	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy (bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha čtenář; divadekni představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)		

Předmět: Český jazyk a literatura

5. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
1	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČTENÍ Praktické, věcné	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech)	V rámci všech předmětů M 5. počítání do 1 000 000 (řešení složitějších slovních úloh se zápisem a odpovědí)
2	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	V rámci všech předmětů
3	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
4	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
5	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku			
6	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Manipulativní působení projevu		VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření
7	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru			
8	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu		VL 5. regiony ČR

9	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník, vypravování) Orientovat se v různých slohových útvarech a využívat vhodné slovní zásoby	MV – produktivní činnosti (Tvorba mediálního sdělení – mluvený a písemný projev)	VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření
10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
11	Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova		
12	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku			
13	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	TVAROSLOVÍ Slovní druhy ohebné a neohebné Skloňování podstatných jmen obecných a vlastních Slovesa (osoba, číslo, čas, způsob)		
14	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slova spisovná a nespisovná		
15	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	SKLADBA Základní skladební dvojice		
16	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí			
17	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje			
	Píše správně i/y ve			

18	slovesch po obojetných souhláskách			
19	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	PRAVOPIS Lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podnětem)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
20	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání Hovořit souvisle o přečteném textu, vyjádřit své názory a pocity Zaznamenávat si zajímavé myšlenky	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse) MV – receptivní činnosti (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – kritická práce s masmédií)	
21	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem Reprodukce textu Tvorba vlastního literárního textu	MV – produktivní činnosti (Práce v realizačním týmu – tvořivé činnosti s textem)	
22	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Odlišit vyprávění literární od faktického	MV – receptivní činnosti (Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti – kritická práce s informacemi, verbální a neverbální komunikace)	VL 4. báje, mýty, pověsti
23	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy (bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha čtenář; divadeční představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)	MV – receptivní činnosti (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – návštěvy představení, následná diskuse)	

6.4.2. Předmět: ANGLICKÝ JAZYK (Úprava – přepracováno)

1.období

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný vyučovací předmět od 3. ročníku a to tři hodiny týdně. Způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě.

Cíle vzdělávací oblasti

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jím blízkých oblastí (činnosti s obrázky a předměty)
- činnostní formou výuky je naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostí fráze
- s pomocí obrázků nebo předmětů je vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznanych slov a frází

Charakteristika výuky

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

2. období

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to po 4 hodinách ve 4. a 5. ročníku. Způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě.

Cíle vzdělávací oblasti

- vést k pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život
- prohlubovat poznatky o anglicky mluvících zemích
- naučit hlasitému čtení delších textů se správnou výslovností a intonací
- cvičit orientaci ve slyšeném textu, proneseném rodilým mluvčím
- nacvičovat delší konverzační celky i mezi více osobami
- umět přednést jednoduchý mluvený projev na dané téma
- naučit zásady tichého čtení a práce s textem
- zdokonalovat písemný projev při opisu souvislejšího textu
- soustředit se na písemnou formu práce s textem – doplňování, obměna vět, tvoření otázek, odpovědí
- nacvičovat psaní podle diktátu
- seznamovat s dalšími gramatickými pravidly
- prohlubovat slovní zásobu podle obsahu používaných učebnic

Charakteristika výuky

Výuka ve 2. období navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme faktické znalosti ve všech oblastech – poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev, komunikace a tematické okruhy.

Cílem tohoto období je pochopení významu znalosti užitého jazyka pro osobní růst žáka a jeho budoucí kariéru, pomáhá snižovat jazykové bariéry při cestování nebo při budoucím studiu. Vhodně využíváme časopisy, názorné pomůcky, hry a soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v 1. a 2. období

Kompetence k učení :

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání jazykové terminologie
- učí se samostatně rozhodovat
- začíná si uvědomovat význam znalosti cizího jazyka a seznamuje se s předpokladem celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů:

- přiměřeně věku a obsahu učiva se žák učí samostatnosti, rozvíjí vlastní úsudek
- učí se vyhledávat informace potřebné k řešení úkolů a problémů, to vše pod vedením učitele

Kompetence komunikativní :

- na základě přiměřených jazykových znalostí se žák postupně učí formulovat své myšlenky, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojuje si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce
- učí se naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičí se v technice rozhovoru v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální :

- žák se učí spolupracovat ve dvojici a ve skupině, osvojuje si skupinové role a přejímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáváním vlastního výkonu se členy skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a o svých schopnostech

Kompetence občanské :

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině
- seznamuje se s realitami anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie a poznává vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní :

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění v životě

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Anglický jazyk

3. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Řečové dovednosti Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Tématické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí Slovní zásoba – žáci si	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech MKV – multikulturalita – prolíná se ve všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla VV 1.-5. – vizuálně obrazné vyjádření PRV 1.-3. – bydliště a škola, rodina, čas, člověk a zdraví, příroda na podzim.

		osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem.		
2	Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. technika čtení	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 3.-5. – práce s cizojazyčným slovníkem, jazyková výchova

Předmět: Anglický jazyk

4. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Řečové dovednosti Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, rozumí obsahu smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci. Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem.	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech VDO – občanská společnost a škola MKV – multikulturalita – prolíná se ve všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla VV 1.-5. – vizuálně obrazná vyjádření ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev PRV 1.-3. – zvyky a tradice
2	Poslech s porozuměním Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Tematické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci, zvířata, práce a volný čas
3	Mluvení Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. technika čtení, abeceda	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 2.-5. – tvarosloví, druhy vět, skladba ČJ 1.-5. - abeceda
4	Čtení s porozuměním	technika čtení, abeceda		ČJ 1.-5. - abeceda

	Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.			
5	Psaní Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.	Tématické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl písemného sdělení a porozumění.		ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev

Předmět: Anglický jazyk

5. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Řečové dovednosti Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, rozumí obsahu smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci. Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, rozumí obsahu smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci, čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Tematické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem.	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech VDO – občanská společnost a škola MKV – multikulturalita – prolíná se ve všech tématech	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání, mluvený projev, základní komunikační pravidla VV 1.-5. – vizuálně obrazná vyjádření ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev PRV 1.-3. – zvyky a tradice
2	Poslech s porozuměním Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Tematické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí		PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci, zvířata, práce a volný čas
3	Mluvení Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění. technika čtení, abeceda vyjádření vlastnictví, přání, záměru a potřeby, vyjádření neexistence objektu v místě, minulý čas prostý, slovesa be, have, minulý tvar	OSV – sociální rozvoj – komunikace - konverzace	ČJ 2.-5. – tvarosloví, druhy vět, skladba ČJ 1.-5. - abeceda

		nepravidelných sloves, vyjádření budoucnosti		
4	Čtení s porozuměním Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	technika čtení, abeceda		ČJ 1.-5. - abeceda
5	Psaní Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.	Tématické okruhy – domov, škola, rodina, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl písemného sdělení a porozumění.		ČJ 2.-5. – žánry, písemný projev

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu matematika s časovou dotací 4 hodiny v 1. ročníku a po 5 hodinách v 2. až 5. ročníku.

6.1.2. Předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

- čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách :

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

- závislosti, vztahy a práce s daty-rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

- geometrie v rovině a prostoru-určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

- nestandardní aplikační úlohy a problémy-uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace - žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce.Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata -v tomto předmětu jsou realizována : OSV, MKV, EGS

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky,prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev,rozvíjí abstraktní,exaktní,kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků;srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit;stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problému

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti,vytrvalosti a přesnosti,

učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení,odhadování výsledků,volbě správného postupu,vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků;klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali

s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky. Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Obsah učiva
Předmět: Matematika

1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	Rozezná, modeluje a pojmenuje a zapíše číslice 1 až 20 rozezná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. řadí čísla podle velikosti zakresluje čísla do 20 na číselnou osu porovnává čísla a používá matem. symboly $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ zapisuje, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku <i>provádí rozklad na desítky a jednotky</i>	počítání do dvaceti bez přechodu přes desítku	Všemi tématy prolíná: OSV –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení) - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy-	Všemi tématy prolíná: Vv1.5.-obrázky stejného druhu podle počtu Prv1.-3.-orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů Vv1.-5.. Pv1.-5.- znázornění slovní úlohy, užití barev, vystřihování, modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy s odpovědí
2	řeší jednoduché slovní úlohy	slovní úlohy		
3	počítá s mincemi v hodnotě 1, 2, 5, 10 a 20 Kč (v oboru do dvaceti)	mince		
4	užívá značku pro litr, kilogram, metr, korunu	jednotky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
4	rozlišuje, modeluje, znázorňuje a pojmenovává jednoduché geom. útvary v rovině třídí geom. útvary podle tvaru, velikosti, barev rozezná geometrická tělesa – krychle, koule orientuje se v prostoru – nahore, dole, před, za apod	geometrie – jednoduché geometrické útvary		

Předmět: Matematika

2. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	počítání do dvaceti	Všemi tématy prolíná: OSV –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení) - <u>sociální rozvoj</u> - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - <u>morální rozvoj</u> – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy-	Všemi tématy prolíná: Vv1.-5.-výroba papírových mincí bankovek Vv1.-5, Pv1.-5.-znázorňování, modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí Prv1.-3.-orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů
2	zapisuje a čte čísla do sta orientuje se na číselné ose, zakresluje čísla do sta na číselnou osu porovnává čísla do sta, řadí je vzestupně i sestupně sčítá a odčítá čísla do sta zná význam závorek počítá příklady se závorkami	počítání do sta		
3	provádí zápis slovní úlohy řeší slovní úlohy s výpočty do sta	slovní úlohy		
4	seznámí se s principem násobilky v oboru do 50	násobení do 50		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
5	modeluje a rozezná pojem bod, přímka, čára, úsečka odhadne a modeluje přímku, lomenou čáru, rozpozná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou porovná úsečky podle velikosti rozezná, pojmenuje, modeluje a popíše geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec	geometrie-základní geometrické útvary		

Předmět: Matematika

3. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	rozezná a používá symboly pro násobení a dělení násobí a dělí v oboru malé násobilky řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky	malá násobilka	Všemi tématy prolíná: OSV –osobnostní rozvoj- - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení) - <u>sociální rozvoj</u> - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - <u>morální rozvoj</u> – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy- EGS – objevujeme Evropu a svět	Všemi tématy prolíná: Prv1.-3. - měření-užití délkových měřidel v praxi, orientace v prostoru, užití platidel v běžném životě, popis pozorovaných objektů Čj1.-5-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí Vv1.-5.,Pv1.-5.-znázornění lovní úlohy, vystřihování a modelování
2	sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně řeší slovní úlohy v oboru do sta	počítání v oboru do sta		
3	zapisuje a čte čísla dotisíce porovnává a řadí vzestupně a sestupně čísla do tisíce zakresluje čísla do tisíce na číselné ose sčítá a odčítá z paměti i písemně řeší slovní úlohy v oboru do tisíce seznámí se zaokrouhlováním na desítky	počítání v oboru do tisíce		
4	používá a chápe význam symbolu = řeší jednoduché rovnice	rovnice		
5	používá a rozeznává jednotky délky mm, cm, dm, m k měření měří rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách	jednotky délky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
6	znázorní, modeluje, popisuje	geometrie		

a označí bod, přímku, polopřímku, opačné polopřímky, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec rozezná a modeluje rozdíl mezi kružnicí a kruhem modeluje a určí průsečík přímek rozezná, modeluje a pojmenuje jehlan a kužel			
---	--	--	--

Předmět: Matematika

4. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	zapisuje a čte čísla do 10 000 sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 zaokrouhluje na tisíce orientuje se na číselné ose do 10 000	počítání do 10 000	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj - - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení) - sociální rozvoj - - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj – - řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy EGS – objevujeme Evropu a svět	Všemi tématy prolíná: Vv1.-5., Pv1.-5.- vystřihování a modelování Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení slovní úlohy se zápisem a odpovědí Přv4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat
2	provádí pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobky násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem dělí jednociferným dělitelem	násobení a dělení		
3	sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru používá kalkulátor ke kontrole	práce s kalkulátorem		
4	používá jednotky hmotnosti, délky, objemu a času převádí jednotky hmotnosti a délky	jednotky		
5	řeší jednoduché a složené	slovní úlohy		

	slovní úlohy provádí zkrácený zápis s neznámou			
6	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku -vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určení 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku porovnává čísla se stejným jmenovatelem	zlomky		Vv 1.-5.- <i>skládání origami, mozaiky, kráje ní dortu nebo pizzy, zlomkovnice.</i> Vl 4.-5. <i>Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem).</i>

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

5	pracuje s kružítkem vymodeluje, znázorní a narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici načrtne a sestojí trojúhelník ze tří stran, pozná a narýsuje pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník narýsuje kolmice, rovnoběžky, různoběžky určí vzájemnou polohu přímek v rovině určí souřadnice bodu ve čtvercové síti odečítá hodnoty z diagramu	geometrie		
---	---	-----------	--	--

Předmět: Matematika

5. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE				
1	Zapíše a čte čísla do 1 000 000 orientuje se na číselné ose v oboru do milionu sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu násobí deseti, stem, tisícem zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce násobí písemně trojciferným činitelem dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem řeší slovní úlohy v oboru	počítání do 1 000 000	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj – - seberealizace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) - kreativita (hledání různých řešení) - sociální rozvoj – - komunikace (formulace hypotéz a argumentace), - kooperace a kompetice (spolupráce ve skupině) - morální rozvoj –	Čj1.-5.-čtení textu s porozuměním-řešení složitějších slovních úloh se zápisem a odpovědí Vv1.-5.,Pv1.-5.-modelování a vystřihování Vl 4.-5.- porovnávání počtu obyvatel a rozlohy států, historie objevů a událostí, zápis a čtení letopočtů

	<i>do milionu</i>		- řešení problémů - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy- EGS – objevujeme Evropu a svět	pomocí římských číslic Přv4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat, techniky a vesmírných objevů a pozorování
2	převádí jednotky času a objemu vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji pracuje s údaji v cenících apod.	<i>počítání do 1 000 000</i>		
3	rozezná a používá římské číslice I až X, L, C, D, M přečte číslo kapitoly a letopočet	římské číslice		
4	používá pojem zlomek vyznačí a určí polovinu, třetinu, čtvrtinu	zlomky		
4	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	zlomky		Vv 1.-5.- skládání origami, mozaiky, kráje ní dortu nebo pizzy, zlomkovnice. Vl 4.-5. Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem).
5	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu	desetinná čísla		Vl 4.-5.-číselné hodnoty uváděné v tisku, cena uváděná v eurech Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření).
6	porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto	celá čísla		Přv 4.-5.- <i>měření teploty, vyjádření dluhu).</i>

	číslo vyznačí na číselné ose - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě			
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
6	používá a rozezná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník sestrojí čtverec, obdélník změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku rozezná a pojmenuje čtyřúhelníky čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy určí obsah čtverce a obdélníka dbá na přesnost a čistotu rýsování	geometrie		

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

je v 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Informatika s časovou dotací 1 hodina týdně

6.1.3. Předmět: INFORMATIKA

Výchovně vzdělávací cíle:

- seznamovat žáky se základními funkcemi počítače
- uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- umět správně komunikovat telefonem (pevná linka, mobil)
- ukázat, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie
- naučit se svoje soubory informací vytvářet, ukládat a opět vyhledávat
- seznámit se s tím, jak přijímat a odesílat zprávy e-mailem
- učit žáky pracovat s textem a obrázkem v textovém editoru
- poznat možnost získávání a předávání informací pomocí internetu

Charakteristika výuky Informatiky v 2. vzdělávacím období:

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Obsah učiva

Předmět: Informatika			5. ročník	
Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
Základy práce s počítačem				
	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- - využití výukových programů		
	respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními - zásady vhodného využití volného času - pravidla práce		

		s počítačem - nebezpečí plynoucí z nevhodného využívání PC		
	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	základy práce v MS Windows –základní informace o struktuře souborů a složek, vytvoření a smazání složky		
Vyhledávání informací a komunikace				
	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- práce s internetem – možnosti vyhledávání informací - použití klíčových slov		
	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- informace, zdroje informací - základy hodnocení informací podle důležitosti - základy třídění informací		
	komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- základy využití e-mailu - základní informace o chatu – pravidla bezpečného využívání		
Zpracování a využití informací				
	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- základy práce v textovém editoru		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka s časovou dotací po dvou hodinách v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny ve 3. ročníku. Ve 4. a 5. ročníku v předmětech vlastivěda (2 hodiny týdně) a přírodověda (2 hodiny týdně).

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, **bezpečí** a dalších témat. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, **(včetně situací ohrožení)**, **učí se** vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i **a poskytování** první pomoci. **Osvojují si bezpečné** chování **a vzájemnou pomoc** v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví **důležitá hodnota v životě člověka**.

6.1.4. Předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Prvouka* je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci se seznamují se základními formami vlastnictví. V modelových situacích žáci prokazují porozumění hospodaření domácnosti, používají peníze v běžných situacích, odhadují a zkontrolují cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukážou nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi,

vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocích, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

V předmětu se realizují obsahově blízká průřezová témata „*Výchova demokratického občana*“, „*Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*“ a „*Environmentální výchova*“. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby působení člověka v přírodě od způsobů negativních. Žáci poznávají význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. – 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci. Způsob výuky je dán složením ročníků v jednotlivých třídách. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě.

V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, **které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku**, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, **které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku**, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)
- základům finanční gramotnosti

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro

- celoživotní učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností; sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty;
- netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání; pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy; respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních; pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vychovávat žáky
- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamárádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti;
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva; budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole;
- chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,
- naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých
- dodržujeme dané slovo; vážíme si své profese; svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

Obsah učiva v jednotlivých ročnících
Předmět: Prvouka

1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost Vhodné chování ve škole i mimo školu Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru , bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu.	Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity	M 1. rozezná význam větší, menší, první, poslední, více, méně VL 4. – 5. místo, kde žijeme AJ 3. škola, domov TV 1. – 5. bezpečnost při jednotlivých činnostech
2	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)			
3	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost			
LIDÉ KOLEM NÁS				
4	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy	Rodina a život v rodině		VV 1. – 5. uplatňování subjektivity PŘ 5. člověk AJ 3. rodina

	mezi nimi			
5	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Nejznámější povolání a výrobky řemeslníků	OSV – seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	M 2. počítání do 20 s přechodem přes desítku (mince, užití platidel v běžném životě) AJ 4. – 5. sport a záliby, povolání
6	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Zdraví a nemoc Jedinec s handicapem		V rámci všech předmětů
7	Orientuje se v problematice peněz a cen . Pozná české mince a bankovky Uvede příklad využití platební karty. Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	způsoby placení - hotovostní a bezhotovostní , banka jako správce peněz cena potravin, cena nákupu		M- využití učební pomůcky –české mince a bankovky- při řešení běžných situací hospodaření domácnosti
LIDÉ A ČAS				
7	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Dny v týdnu, roční období, orientace v čase		AJ 3. dny v týdnu
8	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			
9	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Vánoce – zvyky, koledy Velikonoce – zvyky		M 1. mince, užití platidel v běžném životě VL 5. současnost a minulost v našem životě PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem AJ 4. – 5. jednoduchá sdělení
ROZMANITOST PŘÍRODY				
10	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Příroda na podzim v lese, v sadu, na zahradě a na poli Zima – živočichové a rostliny v zimě Rostliny a živočichové na jaře Příroda v létě	EV – Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina	VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 3. ovoce a zelenina

11	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Nejznámější ptáci a domácí zvířata		VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 4. domácí zvířata
12	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
13	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky Zdravá výživa, režim dne	EV – náš životní styl, prostředí a zdraví OSV – seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	TV 1. – 5. zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví PČ 1. – 5. příprava pokrmů VV 1. – 5. uplatňování subjektivity PŘ 5. člověk AJ 3. lidské tělo
14	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Vhodné chování ve škole i mimo školu		V rámci všech předmětů
15	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Bezpečnost		V rámci všech předmětů ČJ 1. – 5. komunikace
16	Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Dopravní výchova – bezpečnost, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		TV 1. – 5. bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí PŘ 5. péče o zdraví
17	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;	Bezpečné chování přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		V rámci všech předmětů

Předmět: Prvouka

2. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola a její okolí Orientace v prostoru Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru , bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu.	VDO – občanská společnost a škola Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity	M 2. rozezná význam větší, menší, první, poslední, více, méně VL 4. – 5. místo, kde žijeme AJ 3. škola a domov TV 1. – 5. bezpečnost při jednotlivých činnostech
2	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Rodina, náš domov, obec, vlast	EV – naše obec (zdroje, odpady, ochrana životního prostředí)	VL 4. – 5. obce, místní krajina
3	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost			
LIDÉ KOLEM NÁS				
4	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rodina		VV 1. – 5. uplatňování subjektivity PŘ 5. člověk AJ 3. rodina

5	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Práce a volný čas	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	M 2. počítání do 20 s přechodem přes desítku (mince, užití platidel v běžném životě) AJ 4. – 5. sport a záliby, povolání
6	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
7	Orientuje se v problematice peněz a cen . Poznává české mince a bankovky Uvede příklad využití platební karty. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu, cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu a vrácené peníze	způsoby placení - hotovostní a bezhotovostní , banka jako správce peněz cena potravin, cena nákupu		M- využití učební pomůcky –české mince a bankovky- při řešení běžných situací hospodaření domácnosti

LIDÉ A ČAS

7	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas, orientace podle hodin, kalendářní rok		M 2. jednotky AJ 3. hodiny, dny v týdnu
8	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			
9	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zvyky a tradice		AJ 4. – 5. jednoduchá sdělení PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem VL 5. současnost a minulost v našem životě

ROZMANITOST PŘÍRODY

10	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Změny v přírodě na podzim (zelenina a její druhy, ovocné stromy a jejich plody) Proměny přírody v zimě Proměny přírody na jaře Proměny přírody v létě	EV – Les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina	VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 3. ovoce a zelenina
----	--	--	--	---

11	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny a živočichové		VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 4. domácí zvířata
12	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Podmínky života na Zemi	EV – Voda, ovzduší, půda	PŘ 4. – 5. neživá příroda
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
13	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Člověk, poučení o lidském těle, nemoc a úraz, první pomoc Potraviny a správná výživa	EV – Náš životní styl, prostředí a zdraví OSV – Psychohygiena	TV 1. – 5. zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví PČ 1. – 5. příprava pokrmů PŘ 5. člověk AJ 3. lidské tělo
14	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Bezpečné chování		V rámci všech předmětů
15	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Bezpečnost (návlek odmítání)		V rámci všech předmětů ČJ 1. – 5. komunikace
16	Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Dopravní výchova – bezpečnost, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		TV 1. – 5. bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí PŘ 5. péče o zdraví
17	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;	Bezpečné chování přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		V rámci všech předmětů

Předmět: Prvouka

3. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
1	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme – domov, rodina, škola, obec Orientace v prostoru	VDO – občanská společnost a škola Všemi tématy prolíná: OSV – osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání) OSV – osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí – organizace času při práci a sebeovládání) OSV – sociální rozvoj (Komunikace) OSV – sociální rozvoj (Kooperace a kompetence – vést ke kooperaci, důraz na zdravou soutěživost) OSV – morální rozvoj (Řešení problému; Hodnoty, postoje, praktická etika) MKV – lidské vztahy (v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu, při všech mimoškolních činnostech) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV – etnický původ; princip sociálního smíru a solidarity	M 3. jednotky délky (užití v praxi) AJ 3. škola, domov VL 4. – 5. místo, kde žijeme TV 1. – 5. bezpečnost při jednotlivých činnostech
2	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Orientace v místě bydliště – světové strany, práce s jednoduchým plánem (začlenění obce do příslušného kraje), seznámení s mapou		M 3. jednotky délky
3	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozmanitost přírody a její ochrana, základní ekologická výchova	EV – kulturní krajina	PŘ 4. – 5. rozmanitost přírody VL 4. okolní krajina
LIDÉ KOLEM NÁS				
	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	Rodina		VV 1. – 5. uplatňování subjektivity

4	v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi			PŘ 5. člověk AJ 3. rodina
5	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Věci a činnosti kolem nás – lidská činnost, práce a volný čas, lidé a výrobky, technika	OSV – seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 5. člověk a technika
6	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
	Orientuje se v problematice peněz a cen . Pozná české mince a bankovky Uvede příklad využití platební karty. Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze	způsoby placení - hotovostní a bezhotovostní , banka jako správce peněz cena potravin, cena nákupu , kontrola vrácených peněz		M- při řešení početních a slovních úloh začleňovat praktické příklady používání peněz, včetně vypočítání správně vrácených peněz
LIDÉ A ČAS				
7	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas – orientace v čase		AJ 3. hodiny, dny v týdnu
8	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Země, v níž žijeme – naše vlast, náš region		
9	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost			
ROZMANITOST PŘÍRODY				
10	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	EV – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo	VV 1. – 5. vizuálně obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 3. ovoce a zelenina
	Roztřídí některé	Živá příroda – rostliny		VV 1. – 5. vizuálně

11	přírodniny podle nápadných určujících znaků, uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	(druhy rostlin, části rostlin, plody), živočichové		obrazná vyjádření PČ 1. – 5. práce s drobným materiálem PŘ 4. – 5. živá příroda AJ 4. domácí zvířata
12	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Neživá příroda – látky a jejich vlastnosti (vzduch, voda, slunce a země)	EV – voda, ovzduší, půda	PŘ 4. – 5. neživá příroda
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
13	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo – růst a vývoj Stavba těla – kostra, svaly	OSV – seberegulace a sebeorganizace (Volný čas)	TV 1. – 5. zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví PČ 1. – 5. příprava pokrmů VV 1. – 5. uplatňování subjektivity PŘ 5. člověk AJ 3. lidské tělo
14	Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Péče o zdraví – zdraví a výživa, sport a hry, první pomoc		V rámci všech předmětů
15	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Bezpečné chování		V rámci všech předmětů ČJ 1. – 5. komunikace
16	Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Cesta do školy, dopravní výchova		TV 1. – 5. bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí PŘ 5. péče o zdraví
17	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;			V rámci všech předmětů

6.1.5. Předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy. Je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to ve druhém období dvě hodiny týdně (způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě)

Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obce, ve společnosti

- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana
- seznamování se s fungováním světa financí, základy finanční gramotnosti

Lidé a čas – orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů

- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie i současnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Vlastivěda		4. ročník		
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Místo, kde žijeme Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, pobytu vzhledem ke krajině a státu. Orientuje se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkujte ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích, rozlišujte hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	obec, místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva a státní symboly mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, voda, ovzduší, půda EV – ekosystémy – lidské aktivity, problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát	Všemi tématy prolíná: ČJ 4.-5. – věcné čtení PRV 1.-3. – bydliště, škola a okolí, rozmanitost přírody, náš domov, obec, vlast VV 1.-5. – uspořádání objektů do celku
2	Lidé kolem nás Žák se vyjádří na základě vlastních	soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy	OSV – osobnostní rozvoj a mezilidské	VV 1.-5. – pohyb těla, vizuálně obrazné

	zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci. Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. Orientuje se v problematice peněz a cen porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	vztahy EV – ekosystémy – vztah člověka k prostředí MKV – princip sociálního smíru a solidarita	vyjádření
3	Lidé a čas Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik, objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	MKV – kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV – multikulturalita a etnický původ	ČJ 4.-5. – literární faktické vyjádření

Předmět: Vlastivěda

5. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Místo, kde žijeme Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkujte ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích, rozlišujte hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí EV – ekosystémy – moře EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá	Všemi tématy prolíná: ČJ 4.-5. – věcné čtení PRV 1.-3. – bydliště, škola a okolí, rozmanitost přírody, náš domov, obec, vlast VV 1.-5. – uspořádání objektů do celku
2	Lidé kolem nás Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, orientuje se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti, objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje	soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky- rizika půjčování peněz, porovnání svých potřeb finančních možností, reklamace zboží	VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	IV 1.-5. – pohyb těla, vizuálně obrazné vyjádření M- praktické příklady sestavení vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu Informační a komunikační technologie

	objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje na příkladech objasní rizika půjčování peněz a na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	právo a spravedlnost – právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci,		
3	Lidé a čas Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik, objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	MKV – multikulturalita a etnický původ MKV – kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení MV – fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ 4.-5. – literární faktické vyjádření PRV 1.-3. – minulost a současnost

6.1.6. Předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Je vyučován jako samostatný vyučovací předmět a to ve druhém období dvě hodiny týdně (způsob výuky a množství učiva se přizpůsobuje počtu ročníků v jedné třídě) a je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie

základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, **k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií**, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne

- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

Země jako planeta sluneční soustavy
rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
rovnováha v přírodě
vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, **včetně chování při mimořádných událostech.**

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce

partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy

péče o zdraví, první pomoc

poznávání podstaty zdraví i příčin **jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení**
situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problému

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k používání správné terminologie
žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. Žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky. Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Obsah učiva v jednotlivých ročnících

Předmět: Přírodověda

4. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, pole, u lidských obydlí	živá příroda pozorování v přírodě	Všemi tématy prolínají: OSV – <u>osobn. rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace (organizace času při práci a sebeovládání) <u>sociální rozvoj</u> – mezilidské vztahy (člověk ve společnosti) komunikace kooperace a kompetice <u>morální rozvoj</u> - řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy MV – receptivní činnost – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Všemi tématy prolínají: Vv1.-5. – kreslení Pč 1.-5.– modelování (drobný materiál) Čj-věcné čtení (vypravování popis, výklad, výpisky, referát) Prv1.-3.-opakování a prohloubení učiva -bezpečné chování -příroda během roku -ptáci a zvířata Prv3.-rozmanitost přírody -podmínky života na Zemi M4.-5.-úlohy ze života zvířat VI4.-5.-okolní krajina
2	pojmenovává běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech popisuje stavbu těla živočichů, seznámí se s jejich způsobem života	přírodní společenstva-les, louka, voda, pole, u lidských obydlí		
3	pojmenovává běžně se vyskytující rostliny a houby jednotlivých společenstvech řadí běžně se vyskyt. živoč. a rostl. správně do společenstev	rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla)		
4	sestavuje a doplňuje kalendář přírody	orientace v čase – režim dne, kalendáře, roční obd.		
5	seznámí se základními pravidly ochrany před	životní podmínky ochrana přírody	EV –<u>ekosystémy</u> -kulturní krajina - <u>základní podmínky</u>	

	povodněmi a dalšími živelnými pohromami seznámí se základními pravidly ochrany přírody a ohleduplného chování v přírodě vysvětluje a popisuje rostlinná patra zná základní pravidla chování v lese rozezná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití, rozezná běžné druhy zeleniny a ovoce	požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	<u>života</u> - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje (přírodní společenstva) - <u>lidské aktivity a problémy ŽP</u> - změny v krajině (počátky zemědělství a průmyslu) - <u>vztah člověka k prostředí</u> - naše obec (ochr. ŽP) - prostředí a zdraví - nerovnoměrnost života na Zemi (problémy ŽP, ochr. biologického druhu)	
6	zná stavbu lidského těla seznámí se zásadami první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.) zná telef. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy seznámí se s podmínkami evakuace obyvatel a evakuační zavazadla. Seznámí se s pojmy terorismus	výchova ke zdraví přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
7	rozlišuje a měří vlastnosti látek -délka, šířka, hmotnost, objem, teplota	vlastnosti látek		M4.-5.-jednoduché grafy
8	pozoruje, popisuje a využívá vlastnosti vody, vzduchu, hornin, nerostů a půdy	neživá příroda		
9	rozlišuje délku dne a noci v průběhu roku popisuje střídání dne a noci, popisuje střídání ročních období orientuje se ve složení sluneční soustavy	Slunce a Země		

Předmět: Přírodověda

5. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
ZEMĚ A VESMÍR				
1	Zkoumá mag. vlastnosti látek, vzájemné působení magnetů zkoumá závislost gravitační síly na hmotnosti tělesa a jeho vzdálenosti od Země porovnává a měří velikost gravitační působící na tělesa rozlišuje pojmy přirozená a umělá družice Země orientuje se v sluneční soustavě, rozlišuje pojmy hvězda, planeta, planetka, kometa, meteorické těleso, souhvězdí orientuje se pojmech střídání ročních období, střídání dne a noci vyhledává a třídí informace a nové poznatky o vesmíru získané na internetu nebo v encyklopediích	magnetická síla gravitační síla družice sluneční soustava nové poznatky	OSV- <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace <u>sociální rozvoj</u> mezilidské vztahy komunikace kooperace a kompetice <u>morální rozvoj</u> řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika EV – nerovnoměrnost života na Zemi (Země ve vesmíru) MV – <u>receptivní činnost</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	Všemi tématy prolínají: Vv1.-5. – kreslení Pě 1.-5.– modelování (drobný materiál) Čj-věcné čtení (vypravování popis, výklad, výpisky, referát) Prv1.-3.-opakování a prohloubení učiva -bezpečné chování -příroda během roku -ptáci a zvířata M4.-5.-slovní úlohy z vesmírných objevů
ČLOVĚK A TECHNIKA				
2	rozlišuje jednoduché stroje –nakloněná rovina, páka, kladka, kolo a aplikuje jejich využití v praxi popisuje funkci a využití parního stroje a spalovacích motorů a jejich význam v technickém pokroku charakterizuje formy a druhy energie a jejich zdroje popisuje vznik a využití el. energie zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el.	Člověk a technika jednoduché stroje energie el. energie	OSV- <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace <u>sociální rozvoj</u> mezilidské vztahy (právo a spravedlnost) komunikace kooperace a kompetice <u>morální rozvoj</u> řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika EV- <u>základní podmínky života</u> energie, přírodní zdroje <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>	Pč5.-výroba papíru, plastů el. obvody M4.-5.-slovní úlohy z oboru techniky Prv3.-lidé a výrobky, technika

	přístroji rozlišuje el. vodiče a nevodiče zapojuje jednoduché el. obvody popisuje výrobu skla, papíru a plastů seznámí se s pojmem recyklace seznámí se s přenosem informací a jejich významem pro život	výroba skla, papíru a plastů přenos informací	doprava a ŽP (spalovací motory a parní stroj) odpady a hospodaření s nimi (výroba papíru, skla a plastů) změny v krajině (počátky zemědělství a průmyslu) <u>vztah člověka k prostředí</u> naše obec (třídění odpadů. ochrana ŽP) náš životní styl (druhy energie) MV – <u>receptivní činnost</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání informací)	
ŽIVOT NA ZEMI				
3	rozlišuje rozmanitost přírodních podmínek na Zemi posuzuje přizpůsobivost rostlin a živočichů třídí přírodniny podle různých hledisek hodnotí úlohu ZOO a botanických zahrad v ochraně přírody vyhledává a třídí informace získané na internetu nebo v encyklopediích předpoví důsledky porušení rovnováhy v přírodě popíše původ člověka jako druhu zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí zná význam zdravého životního prostředí pro	rozmanitost přírodních podmínek třídění přírodnin ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody člověk partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy péče o zdraví, zdravá výživa	OSV – - <u>osobnostní rozvoj</u> seberegulace a sebeorganizace (návykové látky) psychohygiena (péče o zdraví) <u>sociální rozvoj</u> mezilidské vztahy (právo a spravedlnost) komunikace kooperace a kompetice <u>morální rozvoj</u> řešení problémů hodnoty, postoje, praktická etika EGS – objevujeme Evropu a svět (globální problémy ŽP) MKV – lidské vztahy EV – <u>ekosystémy</u>- tropický deštný les kulturní krajina <u>základní podmínky života</u>- voda, ovzduší, půda, ochrana biologického druhu, ekosystémy	M4.-5.-slovní úlohy ze života zvířat Prv1.-3.-rodina -dopravní výchova -rodina -rozmanitost přírody -podmínky života na Zemi Čj4.-5.-vede správný dialog , telefonický rozhovor VI4.-okolní krajina

člověka zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. vysvětluje význam čističek odpadní vod dovede jednat podle zásad první pomoci uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra zná pravidla telefonování na tyto instituce zná význam pojmů terorismus, rasismus je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jim	návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu , dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),	MV – <u>receptivní činnost</u> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (práce s encyklopedií a internetem) fungování a vliv médií ve společnosti (získávání	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. r. ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

6.1.7. Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

Hudební výchova je realizována v 1. - 5. ročníku jako samostatný předmět s dotací 1 hod. týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují převážně v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata: EGS, MKV, EV, MDV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Hudební výchova			1 . ročník	
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů	vokální činnosti - dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu (c ¹ – a ¹), hlavový tón - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - rozlišení pojmů: zvuk – tón, řeč – zpěv, tón dlouhý – krátký, hluboko vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně - noty c ¹ – c ² - notová osnova, taktová čára - ukolébavka, pochod - vokální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou - hymna ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	instrumentální činnosti - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře – rytmické (ve 2/4 a 3/4 taktu) a nástroje melodické (prodleva, dudácká kvinta, ostinato) - instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	hudebně pohybové činnosti - pohyb na hudbu na místě, vpřed i vzad (ve 2/4 taktu), hra „na tělo“ (ve 2/4 a 3/4 taktu), pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa emocionálního zážitku	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		z hudby - taktování 2/4 a 3/4 taktu - hudebně pohybové hry		
4	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslechové činnosti - rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby, u instrumentální hudby rozlišování hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova

2 . ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem	vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu (c ¹ – h ¹), rozvíjení hlavového tónu, výslovnost samohlásek na konci slov, volný nástup 1. a 5. stupně - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – píseň lidová, dětská píseň umělá - vokální hry s využitím pentatoniky a kvintakordu, crescendo a decrescendo - rozlišování pojmů: p – mf – f, zesilování – zeslabování, zrychlování – zpomalování, repetice, takt 2/4, 3/4 a 4/4, nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá, pomlka čtvrt'ová, osminová, půlová a celá - noty h – d ² - kánon - hymna ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	instrumentální činnosti - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře - hra rytmických doprovodů, rytmický kánon, hra melodických doprovodů s využitím 1. a 5. stupně - instrumentální hry s využitím pentatoniky a	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

		kvintakordu, crescendo a decrescendo		
3	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	hudebně pohybové činnosti - poskočný krok držení rukou při tanečním pohybu, pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti - pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního vyjádření hudby - hudebně pohybové hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
4	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslechové činnosti - poslech dětského sboru a capella a s doprovodem, poslech hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova

3 . ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem	vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu ($c^1 - c^2$), rozvíjení hlavového tónu, pěvecké dýchání, pěvecké dělení slov - jednoduchý dvojhlas, kánon - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - noty h – e ² - hymna ČR - vokální hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	instrumentální činnosti - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře - hra doprovodů s použitím souzvuku dvou tónů, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu, hra předeher, meziher, doher - instrumentální hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo,	hudebně pohybové činnosti - dvoudobá chůze a tanec	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

	dynamiku, směr melodie	- pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního vyjádření hudby - hudebně pohybové hry		
4	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslechové činnosti - poslech hry na vybrané hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) - menuet, polonéza - poslech orchestrálních a sólových skladeb - poslech hymny ČR	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova

4 . ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu (c ¹ – d ²), přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků - průprava dvojhlasu - 8 stupeň a spodní 5. stupeň - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - stupnice dur, repetice - osminová nota s tečkou, čtvrtová nota s tečkou - předznamenání – bé, křížek - vokální hry - zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i	instrumentální činnosti - hra lidových písni na Orffovské hudební nástroje, doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a ad. lib. na rytmické - hra přede hry, mezihry, dohry - instrumentální hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

	k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry do hry a provádí elementární hudební improvizace			
3	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	hudebně pohybové činnosti - kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská) - předvěti – závětí a celá perioda, realizované „hrou na tělo“ - vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem - taktování na dvě a tři doby	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
4	- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	poslechové činnosti - rozlišování melodie od doprovodu - rozpoznání dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě, rondo - odlišování durového a mollového tónorodu - poslech vybraných hudebních nástrojů (dechové, smyčcové, bicí) - poslech písně lyrické, žertovné a hymnické - pochod, polka, valčík - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - hudební forma malá (a,b; a,b,a)	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

Předmět: Hudební výchova**5 . ročník**

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu (h – d²) - dvojhlas - 4. a spodní a vrchní 7. stupeň - hymna ČR - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně - skupiny not (osminových a šestnáctinových), koruna - celý tón a půltón - stupnice moll	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
2	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry do hry a provádí elementární hudební improvizace	instrumentální činnosti - hra jednoduchých lidových písní na Orffovské nástroje melodické (v rozsahu oktávy, v moll sexty) a rytmické improvizace předvětí a závětí - doprovod písní tónikou a dominantou - instrumentální hry	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	
3	- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové	hudebně pohybové činnosti - pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární - vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem - pohybové prvky menuetu, regionálního tance - taktování na čtyři doby	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

	improvizace			
4	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	poslechové činnosti - rozlišování hudby polyfonní a homofonní, hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dirigent, sbormistr, kapelník) - poslech vybraných hudebních nástrojů (dechové, strunné, bicí) - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	OSV – rozvoj smyslového vnímání a kreativity	

6.1.8. Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1.období

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný vyučovací předmět a to po 1 hodině týdně v 1. a 3. ročníku, 2 hodiny ve 2. ročníku

Cíle vzdělávací činnosti

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěním příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žák s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou

Charakteristika výuky

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Výtvarný projev předškolního věku je především rázu schématického. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není však vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a vedením k napodobování. Je naopak potřebné dát dítěti svobodu a do jeho kreseb nezasahovat.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto

období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled a svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměřovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu.

2. období

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný vyučovací předmět a to 2 hodiny ve 4. ročníku a 1 hodinu v 5. ročníku.

Cíle vzdělávací oblasti

- chápání umění kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence – k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznávání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince – k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonání životních stereotypů a k obohacení emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalezení a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Charakteristika výuky

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako o pouhém přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojí do diskuse
- respektují jejich názory
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

Předmět: Výtvarná výchova

1. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák rozpoznává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy,	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce

	objekty a další prvky a jejich kombinace	vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama	kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace	EV – ekosystémy – les OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí prostřednictvím výtvarného vnímání MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama	PRV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; jejich porovnání s vlastní interpretací kunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání

Předmět: Výtvarná výchova

2. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák rozpoznává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálad a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, živočichové ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; jejich porovnání s vlastní interpretací kunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání

Předmět: Výtvarná výchova

3. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
--	-------------------	-------	------------------	---------------------

1	Žák rozpoznává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama	OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PRV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PRV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; jejich porovnání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání

Předmět: Výtvarná výchova

4. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává vizuálně obraznévyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevnékontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku : v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygienu – vyjádření okamžité nálady a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PŘV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PŘV 1.-3. – příroda během roku, živočichové ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky
3	Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování;	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ,	VL 4. – regionální památky

v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	jejich porovnání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	AJ 3.-5. - blahopřání
---	---	---	-----------------------

Předmět: Výtvarná výchova

5. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává vizuálně obrazné vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku : v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Rozvíjení smyslové citlivosti prvků vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, reklama	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce OSV – psychohygiena – vyjádření okamžité nálad a pozitivní naladění vnímání děl, relaxace při sportu MKV – multikulturalita – kořeny současné kultury	Všemi tématy prolíná: M 1.-5. – počítání, geometrie ČJ 1.-5. – čtení, naslouchání ČJ 4.-5. – komunikační žánry VL 4.-5. – mezilidské vztahy ČJ 1.-2. – osvojování tvarů písmen a číslic VL 4.-5. – obec, místní krajina PŘV 4.-5. – živá příroda PV 1.-5. – práce s drobným materiálem PRV 1.-3. – rodina ČJ 5. – rozpoznává manipulační komunikaci v reklamě AJ 3.-4. – ovoce, zelenina
2	Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	PŘV 5. – Země ve vesmíru, člověk a technika PRV 1.-3. – příroda během roku, ptáci a zvířata ČJ 1.-5. – tvořivé činnosti s literárním textem AJ 3.-4. – hračky

	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace		
3	Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; jejich porovnání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl	OSV – kreativita – samostatná tvorba, ztvárnění zkušeností, dojmů, představ, fantazie VDO – občanská společnost a škola – spolupráce s obcí	VL 4. – regionální památky AJ 3.-5. - blahopřání

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím předmětu tělesná výchova.

6.1.9. Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je realizována v 1. – 5. ročníku, v každém ročníku jsou zařazeny 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy :

- činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími,
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relativní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení
- hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Předmět: Tělesná výchova

2. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák by měl dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a dechová cvičení rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností hygiena při TV – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečení – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	Žák by měl získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí (kotoul vpřed, stoj na lopatkách, skok přes švihadlo, probíhání dlouhého lana, cvičení na žebřinách a na lavičkách) rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem průpravná úponová cvičení – přetahy základy atletiky – průpravné atletické činnosti (rychlý běh, skok do délky, hod kriketovým míčkem, nízký start, štafetový běh) základy sportovních her - průpravné hry turistika a pohyb v přírodě pohyb v zimní přírodě - hry na sněhu	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	Žák by měl reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Činnosti podporující pohybové učení organizace při TV – základní organizační činnosti komunikace v TV – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží zásady jednání a chování – fair play měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů informace o pohybových činnostech	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	

Předmět: Tělesná výchova

3. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák by měl dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a dechová cvičení rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností hygiena při TV – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebezpojení – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	Žák by měl získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry základy gymnastiky - průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí (kotoul vpřed, stoj na lopatkách, skok přes švihadlo, probíhání dlouhého lana, cvičení na žebřinách a na lavičkách) rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem průpravná úponová cvičení – přetahy základy atletiky – průpravné atletické činnosti (rychlý běh, skok do délky, hod kriketovým míčkem, nízký start, štafetový běh) základy sportovních her - průpravné hry turistika a pohyb v přírodě pohyb v zimní přírodě - hry na sněhu	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	Žák by měl reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Činnosti podporující pohybové učení organizace při TV – základní organizační činnosti komunikace v TV – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží zásady jednání a chování – fair play měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů informace o pohybových činnostech	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	

Předmět: Tělesná výchova

4. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák by měl znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví se začleňovat pohyb do denního režimu, zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením, zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a dechová cvičení rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností hygiena při TV – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	Žák by měl reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti, dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play, zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí (šplh na laně, cvičení na žíněnce, stoj na hlavě, technika při cvičení na koze, roznožka, cvičení na švédské bedně, žebřiny, lavičky) rytmická a kondiční cvičení – přetahy, přetlaky, odpory základy atletiky – průpravné atletické činnosti (rychlý běh, skok do dálky, hod kriketovým míčkem, štafetový běh, běh na 300 metrů, skok z místa) základy sportovních her – průpravná cvičení turistika a pobyt v přírodě pobyt v zimní přírodě – hry na sněhu	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	Žák by měl zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy, uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Činnosti podporující pohybové učení organizace při TV – základní organizační činnosti komunikace v TV – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží zásady jednání a chování – fair play měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů informace o pohybových činnostech	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	

Předmět: Tělesná výchova

5. ročník

	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
1	Žák by měl znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví se začleňovat pohyb do denního režimu, zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením, zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	Činnosti ovlivňující zdraví význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační a dechová cvičení rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností hygiena při TV – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách TV	OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace času při práci a sebeovládání – prolíná se ve všech tématech OSV – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – prolíná se ve všech tématech OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – relaxace při sportu	Všemi tématy prolíná: ČJ 1.-5. – škola a její okolí, cesta do školy, bezpečnost PRV 1.-3. – člověk a péče o zdraví PRV 1.-3. – dopravní výchova
2	Žák by měl reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti, dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play, zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybové hry základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí (šplh na tyči, cvičení na žíněnce, stoj na hlavě, technika při cvičení na koze, roznožka, cvičení na švédské bedně, žebřiny, lavičky) rytmická a kondiční cvičení – přetahy, přetlaky, odpory základy atletiky – průpravné atletické činnosti (rychlý běh, skok do dálky, hod kriketovým míčkem, štafetový běh, běh na 300 metrů, skok z místa) základy sportovních her – průpravná cvičení turistika a pobyt v přírodě pobyt v zimní přírodě – hry na sněhu	EV – vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – vliv prostředí na zdraví, možnosti ochrany	
3	Žák by měl zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy, uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Činnosti podporující pohybové učení organizace při TV – základní organizační činnosti kommunikace v TV – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží zásady jednání a chování – fair play měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů informace o pohybových činnostech	OSV – sociální rozvoj – komunikace při sportovních aktivitách, tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály	

Plavecký výcvik je organizován pro všechny žáky 1. stupně společně tak, aby každý žák měl možnost během docházky na 1. stupeň absolvovat alespoň 2 kurzy v rozsahu po 20 vyučovacích hodinách.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1. - 5. ročníku realizována prostřednictvím předmětu praktické činnosti

6.1.10. Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova a výchova demokratického občana, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problému

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Obsah učiva v jednotlivých ročnících
Předmět: Praktické činnosti

1. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	práce s drobným materiálem - papír	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní difference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem - přírodniny		
3	stříhá textil a nalepí textilií	práce s drobným materiálem - textil		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
4	sestavuje stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici	konstrukční činnosti		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
5	pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	pěstitelské činnosti		Prv1.-3, Přv4.-5...škůdci rostlin, ochrana rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	zná základy správného stolování a společenského chování	příprava pokrmů		

Předmět: Praktické činnosti**2. ročník**

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	práce s drobným materiálem - papír, karton	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál	práce s drobným materiálem - přírodniny		
3	pracuje podle slovního návodu nebo předlohy, navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil seznámí se zadním stehem, přišívá knoflíky, lepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	práce s drobným materiálem - textil		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
4	sestavuje stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici	konstrukční činnosti		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
5	sestavuje stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici	konstrukční činnosti		Prv1.-3, Prv4.-5...škůdci rostlin, ochrana rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	chová se vhodně při	příprava pokrmů		

	stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)			
--	---	--	--	--

Předmět: Praktické činnosti

3. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	páce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. papír a karton	Všemi tématy prolíná: OSV-osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace a kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – kulturní diference (sociokulturní zvláštnosti), - lidské vztahy	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál	přírodniny		
3	pracuje podle slov. návodu nebo předlohy navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil seznámí se zadním stehem, přišívá knoflíky, lepí textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	textil		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
4	sestavuje stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici	konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi.		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
5	zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, zasévá semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.		Prv1.-3, Prv4.-5..-škůdci rostlin, ochrana rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	orientuje se v základním vybavení kuchyně chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		

Předmět: Praktické činnosti

4. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje vytváří prostorové konstrukce	práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů	Všemi tématy prolíná: OSV-<u>osobnostní</u> rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -sociální rozvoj – kooperace kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - <u>morální rozvoj</u> – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – <u>občanská společnost a škola</u> (spolupráce s obcí) MKV – <u>kulturní difference</u> (sociokulturní zvláštnosti), - <u>lidské vztahy</u>	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic

2	seznámí se základy aranžování a využití samorostů	přírodniny		
3	seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě	jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků papír a karton		
4	zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný	textil		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
5	montuje a demontuje stavebnici sestavuje složitější stavebnicové prvky- pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	konstrukční činnosti práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými, práce s návodem		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
6	zná základy péče o pokojové květiny rozezná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny	pěstitelské činnosti- základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti		Prv1.-3, Přv4.-5...škůdci rostlin, ochrana rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
7	orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů –základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Předmět: Praktické činnosti

5. ročník

Tematický okruh				
	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
1	vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje vytváří prostorové konstrukce	práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	Všemi tématy prolíná: OSV-<u>osobnostní rozvoj</u>- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita (práce s různými materiály), -<u>sociální rozvoj</u> – kooperace kompetice (důraz na zdravou soutěživost), - <u>morální rozvoj</u> – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika VDO – občanská společnost a škola (spolupráce s obcí) MKV – <u>kulturní diference</u> (sociokulturní zvláštnosti), - <u>lidské vztahy</u>	Všemi tématy prolíná: M1.-5.-modelování a vystřihování při řešení slovních úloh, znalost jednoduchých geometrických útvarů a pojmů menší, větší a shodný, orientace v prostoru Vv1.-5.-znalost a používání barev Prv1.-3.-člověk a péče o zdraví (zdravá výživa, hygiena při stolování) -činnosti člověka (lidé a výrobky) -bezpečné chování -ptáci a domácí zvířata -příroda během roku -zvyky Čj1.-5.-základní komunikační pravidla -správná výslovnost -slovní zásoba -osvojování písmen a číslic
2	seznámí se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	práce s přírodním materiálem s papírem a kartonem		
3	zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný	práce s textilem		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI				
4	montuje a demontuje stavebnici sestavuje složitější stavebnicové prvky-pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	konstrukční činnosti -práce se stavebnicí (plošnými,konstrukčními,prostorovými) -práce s návodem -práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
5	zná základy péče o pokojové květiny rozezná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi vede pěstitelské pokusy a pozorování	pěstitelské činnosti -základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti		Prv1.-3, Prv4.-5...škůdci rostlin, ochrana rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
6	orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů –základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Základní úkoly školní družiny

- důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Školní družina musí být:

- místo pro regeneraci sil po vyučování
- místo pro radost a potěšení
- místo pro posílení sebevědomí
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro zájmové využití dětí
- místo pro komunikaci vychovatelky a rodičů

Činnosti v ŠD:

- pravidelná činnost – týdenní skladba zaměstnání
- příležitostní akce – besídky, slavnosti, výlety
- spontánní aktivity – klidové činnosti po obědě, spontánní hry
- odpočinková činnosti – klidové činnosti, aktivní odpočinek – rekreační činnosti
- příprava na vyučování – domácí úkoly, didaktické hry, tematické vycházky

Požadavky pro volný čas:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času
- požadavek dobrovolnosti
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek aktivity
- požadavek citlivosti a citovosti
- požadavek seberealizace

Děti získávají kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a interpersonální kompetence
- kompetence k trávení volného času

Podmínky po činnost školní družiny:

- inspirující, nestresující prostředí
- hrací třída s pracovním a odpočinkovým koutkem
- vhodné okolí školy – zahrada
- možné využití prostor školy: tělocvična, počítačová učebna, cvičná kuchyňka, knihovna

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodná struktura režimu žáků ve školní družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor
- dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře

Psychické podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznávání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmů žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast žáků na životě školy a ŠD
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním řádu

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- odpovědnost za své chování
- ovládání negativních citových reakcí
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- formování životních postojů
- nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (Člověk ve společnosti):

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování:

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí:

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině (Člověk jako jedinec):

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů:

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně-patologických jevů – šikanování, vandalismus, násilné chování, drogy, alkohol a kouření
- podobnosti a odlišnosti lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztáhnosti mezi již získanými poznatky z vyučování:

Ve školní družině musí být využívána možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny. Tohoto cíle lze dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými, prostředky. Je třeba přinášet nové podněty, obohacovat poznatky. Rozvíjena je zejména oblast Člověk a jeho svět v následujících bodech:

- Místo, kde žijeme - poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- Lidé kolem nás - žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi
- Lidé a čas - budování správného režimu dne a jeho dodržování
- Rozmanitost přírody - žáci se mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí přírody
- Člověk a jeho zdraví - žáci mají poznat především sami sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o osobní hygieně, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost činnosti

Hlavní náplň činnosti školní družiny

Hlavní náplň školní družiny je rozdělena dle ročních období, během školního roku si připomínáme české tradice a zvyky. Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Odpočinkové činnosti a rekreační činnosti jsou významnou součástí obsahu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině.

PODZIM

- pravidla pro dobré soužití v kolektivu
- poznáváme jeden druhého
- seznámení s prostředím a vybavením školy
- zážitky z prázdnin
- režim dne, řád ŠD
- změny v přírodě – podzim
- tematické vycházky
- sběr přírodnin
- skupinové výtvarné práce
- soutěže v přírodě
- pouť, hody, posvícení
- naše obec
- péče o zdraví

ZIMA

- péče o životní prostředí
- zimní sporty – bezpečnost
- malujeme zimu
- stopy ve sněhu, krmíme zvířátka
- svatý Mikuláš
- Vánoce
- Tři králové
- masopust
- skupinové výtvarné práce
- program pro předškoláky
- pohybové hry v tělocvičně

JARO

- změny v přírodě
- tematické vycházky
- účast na výtvarné soutěži
- bezpečnost na silnici – já a kolo
- závodivé a míčové hry v přírodě
- sběr léčivých rostlin
- velikonoce
- rej čarodějnic
- rodina a já
- svátek matek
- koutek živé přírody

LÉTO

- vycházky v přírodě
- turistika – vaření v kotlíku
- sběr hub

- den dětí
- herbář
- kde chci trávit prázdniny
- bezpečnost o prázdninách
- můj rok ve ŠD

Odpočinkové činnosti:

- odpočinek na koberci, četba dětských knih na pokračování, četba časopisů
- klidné hry – tvořivé, stolní
- rozhovory o problémech žáků, vyprávění vychovatele, individuální rozhovory s žáky dle jejich potřeb
- vycházky

Rekreační činnosti:

- tělovýchovné chvílky – na hřišti, v tělocvičně, na zahradě
- hry v místnosti, soutěže, hádanky
- spontánní hry dětí venku, sezónní hry a zábavy
- vycházky spojené se zájmovými činnostmi
- hudebně pohybové hry, cvičení při hudbě, tanec

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině:

- Kroužek ŠD : anglický jazyk pro 2. třídu
- Kroužky školy: hra na flétnu, počítačový kroužek, zdravotní

Mimo kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné, nebo turistické aktivity
- výtvarné a esteticko-výchovné činnosti
- rukodělné činnosti
- přírodovědné činnosti
- literárně dramatická činnost